

# JMG

Kandidatuppsats i journalistik  
2020-01-08 HT19  
Institutionen för journalistik, medier och kommunikation  
Göteborgs universitet  
[www.jmg.gu.se](http://www.jmg.gu.se)

## Vem talar för den som säljer sin kropp?

En kvantitativ studie om gestaltningen av prostitution i svensk press

Författare: Sean O'Brien & Fredrik Lindblom

Handledare: Gabriella Sandstig

Kursansvarig: Marina Ghersetti



## **Abstract**

Title: Who speaks for the one who sells their body?

Authors: Fredrik Lindblom & Sean O'Brien

Level: Bachelor thesis in Journalism

Term: HT 2020

Supervisor: Gabriella Sandstig

This is a study of how prostitution is portrayed in Swedish mainstream media. More specifically, a quantitative content analysis for the purpose of answering the question of who and what is given the space to define prostitution in four of the biggest newspapers in Sweden.

The material that was studied was a total of 198 articles, almost evenly divided from the four newspapers. The main focus was on the 79 articles where our coding determined that prostitution was the main topic. The other 119 articles dealt with the topic of prostitution, but had other topics as their main focus. The period of time from which the articles were published ranged from January 1, 2019, to the end of November of 2019.

The results of the study showed a strong representation of the police and other representatives of the judiciary in Swedish press. Furthermore, there was a focus on the descriptions of problems that come with prostitution, and the underlying causes for why it exists.

The results also showed a difference between tabloids and the other newspapers' configuration of prostitution. Sexbuyers got more space than the prostitutes themselves. Prostitutes were still represented, but to a small extent.

Keywords: quantitative content analysis, prostitution, sexworkers, Entman, framing.

Nyckelord: Kvantitativ innehållsanalys, prostitution, sexarbetare, Entman, gestaltning.

# Innehållsförteckning

<b>Innehållsförteckning</b>	<b>2</b>
<b>1. Inledning</b>	<b>4</b>
<b>2. Bakgrund</b>	<b>5</b>
2.1 Den svenska sexköpslagens historia	5
<b>3. Tidigare forskning</b>	<b>7</b>
<b>3.1 Svenska studier</b>	<b>7</b>
3.2 Internationella studier	8
3.3 Jämförelsestudier	9
3.4 Statliga rapporter	11
<b>4. Teoretiskt ramverk</b>	<b>12</b>
4.1 Framing: Gestaltningsteorin	12
4.2 Tidigare forskningsområden	13
4.3 Journalistiska gestaltningar	14
4.4 Gestaltningens påverkan och begränsningar	14
4.5 Valet av gestaltningsteori	14
<b>5. Inomvetenskaplig problematisering</b>	<b>16</b>
<b>6. Syfte och frågeställningar</b>	<b>17</b>
<b>7. Metod &amp; material</b>	<b>18</b>
7.1 Tidigare forskningsmetoder	18
7.2 Kvantitativ innehållsanalys	19
7.3 Urval	19
<b>8. Validitet</b>	<b>21</b>
8.1 Begreppsvaliditet	21
8.1.1 Huvudaktör	22
8.1.2 Andra aktörer	22
8.1.3 Definition av aktörer	23
8.2 Intern och extern validitet	24
8.4 Resultatvaliditet	24
8.5 Generaliserbarhet	25
8.6 Reliabilitet	25
<b>9. Resultat &amp; analys</b>	<b>26</b>
9.1 Vilken samhällsaktör får mest utrymme i artiklar gällande prostitution?	26

9.2 Vad för skillnader finns det i rapportering kring prostitution mellan morgon- och kvällspress?	28
9.3 Vilken av hörnen i Entmans problemram dominerar den svenska pressens gestaltning av prostitution?	31
9.4 Är rapporteringen om prostitution i svensk press tematisk eller episodisk?	32
9.5 I jämförelse med andra svenska studier:	33
9.6 I jämförelse med internationella studier:	34
9.7 I jämförelse med tidigare jämförelsestudier:	34
<b>10. Slutdiskussion</b>	<b>35</b>
<b>11. Referenslista</b>	<b>38</b>
<b>12. Bilagor</b>	<b>39</b>
Kodschema	39

# 1. Inledning

År 2019 fyllde lagen om förbud mot köp av sexuella tjänster 20 år. När lagen infördes blev Sverige det första landet i världen som kriminaliserade köp, men inte försäljning av sex. Därmed flyttades fokus från de prostituerade till sexköparna. Innan beslutet klubbades igenom i riksdagen föregicks det av en omfattande debatt och de delade meningarna fanns kvar även under omröstningen. Samma meningsskillnader gick att finna på debattsidorna i den svenska pressen. Motståndet märktes även bland svenskarna själva – undersökningar som genomfördes före lagens införande visade att en stark majoritet var emot förbud mot sexköp.

Efter införande av den nu så kallade sexköpslagen har mycket hänt, både i press och opinion. Undersökningar visar att en majoritet av svenskarna nu är för ett förbud mot sexköp,<sup>1</sup> debatten kring lagen har tynat bort från tidningssidorna<sup>2</sup> och flera länder har också tagit efter den svenska lagstiftningen.<sup>3</sup> Att debatten verkar ha dött ut i svensk press är inte förvånande, då tidigare forskning har visat att landets lagstiftning gällande sexköp påverkar diskursen i ämnet i landets nyhetstidningar.<sup>4</sup> Samtidigt har det inte gjorts någon undersökning som kan påvisa vilka och vad som får definiera gestaltningen gällande prostitution och prostituerade i svensk press.

Politiska gestaltningar kan ha opinionseffekter, men studier visar att dessa försvagas när nyhetskonsumenter får ta del av konkurrerande gestaltningar av samma fråga/samhällsproblem. I och med det växandet medieutbudet har de traditionella mediernas makt ifrågasatts allt mer. Det betyder inte att de tappat sin centrala roll i opinionsbildningen. Politiker, journalister och medborgare ingår i ett konstant samspel där samtliga aktörer påverkar varandra, men i varierande grad, då olika aktörer kan ha större inflytande än andra i olika frågor.<sup>5</sup>

Gaye Tuchman beskrev nyheterna som ett fönster mot världen, men skrev samtidigt att detta fönster mycket väl kan ge olika utsikter beroende på placering.<sup>6</sup> Som tidigare konstaterat har det ännu inte gjorts någon större innehållsanalys gällande hur gestaltningen av prostitution och prostituerade ser ut i svensk press. Däremot har resultat från tidigare mindre, kvalitativa undersökningar stärkt hypotesen om att svensk press har en ensidig sådan.<sup>7</sup> Från att ha gett ett brett perspektiv har nu fönstret flyttats till att endast vara riktat mot utsikten som en majoritet av regeringen såg år 1999. I och med att en betydande del av sveriges befolkning fortfarande visat sig vara emot ett förbud av sexköp<sup>8</sup> och en av de svenska pressreglerna betonar vikten av att höra bägge sidor,<sup>9</sup> skulle detta vara problematiskt. Därför är det viktigt att undersöka vilka aktörer i samhället som får störst inflytande över gestaltningen av prostitution i svensk press, samt hur problemet ramar in.

---

<sup>1</sup> Niklas Jakobsson & Andreas Kotsadam, *Gender Equity and Prostitution: An Investigation of Attitudes in Norway and Sweden*, 2011

<sup>2</sup> Carolin Sjöstrand, *Sexköp och fiskmetaforer*, 2013

<sup>3</sup> Regeringen.se, *Den svenska sexköpslagen har varit framgångsrik*, 2016

<sup>4</sup> Mine Özaşçılar och Neylan Ziyalar, *News media coverage of prostitution*, 2015.

<sup>5</sup> Adam Shehata, *Handbok i journalistikforskning - Journalistiska dagordningar och gestaltningar*, s. 365-366, 2015

<sup>6</sup> Gaye Tuchman, *Making News*, 1978

<sup>7</sup> Elisabet Nystrand & Hanna Wernbo, *Ofrivilliga offer på sexmarknaden*, 2018

<sup>8</sup> Niklas Jakobsson & Andreas Kotsadam, *Gender Equity and Prostitution: An Investigation of Attitudes in Norway and Sweden*, 2011

<sup>9</sup> PON, Etiska regler för press, TV och radio

## 2. Bakgrund

### 2.1 Den svenska sexköpslagens historia

Under 1970-talet hade synen på sexualitet genomgått en förändring och detta innebar även en ändrad syn på prostitution. I och med att frågan aktualiserades tillsattes år 1977 en utredning vars syfte var att noggrant studera prostitutionen som samhällsföreteelse. Utredningen resulterade i ett betänkande, där det föreslogs att prostitution skulle vara straffritt, samtidigt som andra juridiska och sociala lösningar lyftes fram. En del av de juridiska åtgärderna var bland annat ett förbud av offentliga pornografiska föreställningar, nytt straffansvar för den som köpte sex av någon med ett drogmissbruk och en vidareutveckling av straffbestämmelserna för koppleri. Gällande den sociala biten var det framförallt ett intensivt hjälparbete mot narkotikamissbruk som togs upp. Tillsammans med en ökad fokus på att hjälpa männen (sexköparna), utan några mer specifika förslag på hur detta skulle göras. Gällande för och nackdelarna med en kriminalisering av prostitution kom utredarna fram till att nackdelarna överväger fördelarna. En kriminalisering skulle ha en avskräckande effekt, men risken för att verksamheten endast skulle drivas underjord – och därmed gravt försvåra det sociala hjälparbetet, var för stor. Risken för övergrepp mot de prostituerade skulle också förmodas öka.<sup>10</sup> Det målades dessutom upp en bild av två typer av prostitution: En "lyxprostitution", som var mer dold, och gatuprostitutionen, som bedrevs på öppen gata. Utredningen yttrade farhågor om att en kriminalisering endast skulle komma åt den öppna prostitutionen, medan den andra skulle förbli svårbekämpad på grund av bristande bevisning.<sup>11</sup>

Några år senare, 1993, genomfördes en ny utredning, som kom att lägga grunden för det förbud av köp av sexuella tjänster (sexköpslagen) som infördes 6 år senare.<sup>12</sup> Även denna utredning resulterade 1995 i ett betänkande, mer specifikt betänkandet "Könshandel".<sup>13</sup> I det fastslogs det att argumenten för kriminalisering av både köpare och säljare i prostitutionen nu vägde tyngre än motargumenten.<sup>14</sup> Detta med bland annat argumentet att prostitution som en företeelse inte hör hemma i ett modernt samhälle och att det måste motarbetas på alla sätt. Det skulle också förefalla egendomligt om endast en av dessa parter, köparen, gjorde sig skyldig till brott när det var en förutsättning för gärningen att båda parter medverkar.<sup>15</sup>

Hur betänkandet togs emot återges olika: Enligt Brottsförebyggandet rådet (Brå) var svaren olika från de 64 remissinstanserna blandade. Polismyndigheten i Stockholm tillsammans med Stiftelsen Kvinnoforum ställde sig helt bakom förslaget. 24 stycken instanser gick emot det helt, 14 ville bara kriminalisera sexköp och resten yttrade sig inte.<sup>16</sup> I en statlig offentlig

---

<sup>10</sup> Statens offentliga utredningar (SOU), *Förbud mot köp av sexuell tjänst En utvärdering 1999–2008*, s. 64, 2010

<sup>11</sup> Brå, *Förbud mot köp av sexuella tjänster - Tillämpningen av lagen under första året*, 2000

<sup>12</sup> Statens offentliga utredningar (SOU), *Förbud mot köp av sexuell tjänst En utvärdering 1999–2008*, s. 68, 2010

<sup>13</sup> SOU 1995:15

<sup>14</sup> Brå, *Förbud mot köp av sexuella tjänster - Tillämpningen av lagen under första året*, 2000

<sup>15</sup> Statens offentliga utredningar (SOU), *Förbud mot köp av sexuell tjänst En utvärdering 1999–2008*, s. 69, 2010

<sup>16</sup> Brå, *Förbud mot köp av sexuella tjänster - Tillämpningen av lagen under första året*, s. 15, 2000

utredning från 2010 står det dock att förslaget möttes av en omfattande kritik från så gott som samtliga remissinstanser och det genomfördes inte.<sup>17</sup> Slutresultatet var iallafall att en kriminalisering av både köp- och försäljning av sex aldrig blev lag.

Utredning från 1993 levde dock kvar och utgjorde tillsammans med Kvinnovaldskommissionens slutbetänkande vid namn Kvinnofrid<sup>18</sup> grunden för sexköpslagen. Regeringen ansåg att förslagen i betänkandet var lika de i prostitutionsutredningen, och därmed var det rimligt att införa ett förbud mot köp- men inte sälj av tillfälliga sexuella tjänster. Trots återkommande motstånd från remissinstanserna klubbades regeringens förslag igenom och lagen kom att börja gälla från första januari 1999.<sup>19</sup> Lagen har därefter beskrivits av regeringen som framgångsrik.<sup>20</sup>

---

<sup>17</sup> Statens offentliga utredningar (SOU), *Förbud mot köp av sexuell tjänst En utvärdering 1999–2008*, s. 74, 2010

<sup>18</sup> SOU 1995:60

<sup>19</sup> Statens offentliga utredningar (SOU), *Förbud mot köp av sexuell tjänst En utvärdering 1999–2008*, s. 74, 2010

<sup>20</sup> Regeringen.se - *Den svenska sexköpslagen har varit framgångsrik*, 2016

## 3. Tidigare forskning

### 3.1 Svenska studier

I uppsatsen *Ofrivilliga offer på sexmarknaden* genomförde studenterna Elisabet Nystrand och Hanna Wernbo mellan åren 2016 och 2017 en kvalitativ diskursanalys av 18 nyhetsartiklar från Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter. Mer specifikt en foucauldianska diskursanalys med fokus på makt, utestängningsprocedurer, och subjektspositionering. Med avstamp i det socialkonstruktiva perspektivet var syftet att fastställa vilka diskurser som dominerade i ämnena prostitution, prostituerade och sexköpare.

De kunde fastställa fyra framträdande diskurser: Den prostituerade som ofrivilligt offer. Den prostituerade som marknadsvara. Efterfrågan som problemet och den vanliga inhumana sexköparen.

Samtliga av dessa representerar författarnas tolkning av den radikalfeministiska synen på prostitution, prostituerade och sexköpare. Den så kallade liberalfeministiska linjen fanns inte representerad, samtidigt som rösterna från de som prostituerade sig frivilligt inte fanns citerade. Det fastställdes också att de två mest återkommande diskurserna, den prostituerade som ofrivilligt offer och den prostituerade som handelsvara, bägge kompletterade varandra i den slutgiltiga bilden av hur prostitution speglas: Ett problem där sexköparnas ("män som besitter inhumana kvalitéer") efterfrågan är den största bidragande faktorn till att problemen fortskrider.

Ytterligare spekulerade författarna i att även om en prostituerad skulle hävda frivillig prostitution skulle denna åsikten förmodligen förbises, då detta går emot den bild av "sanningen" som framställs i tidningsartiklarna. Att tidningarna uteslutande skriver om prostitution som något en kvinna ofrivilligt ger sig in i kan enligt författarna ha att göra med svensk lagstiftning. Den svenska lagen beskriver all prostitution som ofrivillig och har även fått kritik för detta. I andra länder, där lagstiftningen är annorlunda, porträtteras även prostitutionen annorlunda.

Även Carolin Sjöstrand, då studerande på Göteborgs universitet, har studerat den svenska pressens porträtterade av prostitution. I uppsatsen *Sexköp och fiskmetaforer* från 2013 analyserades sammanslaget 59 debattartiklar från Dagens nyheter, Göteborgs-Posten, Expressen och Aftonbladet. Enligt författaren var syftet att analysera hur diskursen kring prostitution, samt dess begrepp, förstås och definieras i den offentliga debatten. Här dras det även paralleller till juristen Jenny Westerstrands *Mellan mäns händer* (2008). Urvalet motiveras av att dessa fyra är de fyra största tidningarna, baserat på antalet upplagor, i Sverige. Det är också uppdelade hälften morgon- och kvällstidningar. Fokuset i analysen lades på just debattartiklar. Varför just debattartiklar valts ut, och inte till exempel krönikor, nyhetsartiklar och ledare, är inget författaren förklarar ytterligare.



Gemensamt med föregående uppsats använder sig även denna författare av en diskursanalys, byggd på framförallt ett socialkonstruktivt synsätt, utarbetad med en kvalitativ metod. Hon tillägger även att ”ett genusvetenskapligt perspektiv kommer tillämpas”. Även denna uppsats presenterar återkommande punkter i de analyserade texterna. Lagens vara eller icke-vara, detta innefattar diskussionen kring att vara för eller emot sexköpslagens införande. Sexualitet och moral, diskussionerna gällande sexualitet, moral, kön och äktenskap. Det fria valet, diskussionen kring sexköpslagen eventuella inskränkningar på det fria valet.

### **3.2 Internationella studier**

I Images of prostitution från 2008 genomförde Erin Gibbs Van Brunschot, Rosalind A. Sydie och Catherine Krull en analys av fem kanadensiska tidningar med syftet att urskilja framträdande diskurser i ämnena prostitution och sexhandel. Tidningar var The Vancouver Sun, The Winnipeg Free Press, The Toronto Star, The Montreal Gazette, and The Halifax Chronicle Herald. Det är värt att notera att även fast ingen närmare beskrivning av tidningarnas politiska ställning läggs fram, beskrivs alla ligga runt centern av det politiska spektrumet i Kanada, med mindre lutningar åt höger och vänster beroende på tidning.

Genom en kvantitativ innehållsanalys gick författarna igenom artiklar från perioden 1981 till 1995. Detta för att även om prostitution under denna period var lagligt pågick det en debatt kring eventuella lagändringar.

Enligt författarna dominerade fyra diskurser: Övergrepp på barn (översatt från ”child abuse”), våld, invandring från icke-västerländska länder och (allmänhetens) obehag.

Författarna kom fram till att en del av tidningsartiklarna beskrev prostitution som ett samhällsproblem, medan en del inte gjorde det. I alla artiklar ansågs dock utnyttjandet av barn inom prostitution som något onaturligt och de minderåriga beskrivs alltid som offer i dessa situationer. De icke-västerländska prostituerade beskrivs också som offer på grund av antagandet att de tvingats gå in i prostitution på grund av dåliga omständigheter, till skillnad från de västerländska prostituerade som ofta antas ha valt yrket som prostituerade själva.

En annan studie som tar sig an ämnet prostitution i media är News media coverage of prostitution från 2015. I studien analyserar Mine Özaşçılar och Neylan Ziyalar hur prostitution framställdes i artiklar ur Turkiets tre största dagstidningar under 2010. I Turkiet är prostitution lagligt, men människohandel för sexuella ändamål är illegalt. Sammanlagt analyserades 1095 artiklar, och de mest frekventa ämnena i samtliga tidningar var icke-turkiska prostituerade, könssjukdomar och sexköpare.

Ytterligare kom författarna fram till att den prostituerade i fråga beskrivs mer som en arbetare än ett offer. Bland annat diskuterades lönefrågor och livsstil. Angående frågan kring bilder i

artiklarna fann författarna detta i 60 procent av de undersökta artiklarna. Bilderna porträtterade uteslutande den prostituerade, alltså aldrig sexköparen.

Studien fastställde även att synen på prostitution som ett eventuellt samhällsproblem var delad mellan tidningarna. Samtidigt tog en majoritet av artiklarna upp risken för könssjukdomars spridning till de prostituerade, och eventuella lösningar på detta. Få artiklar tog upp risken för de prostituerade att bli utsatta för våld. Författarna spekulerade även kring riskerna med att inte belysa baksidorna med prostitution. Detta kunde bland annat leda till bristande uppmärksamhet från politiskt håll.

### **3.3 Jämförelsestudier**

En av studierna som jämför prostitution och närliggande ämnen i Sverige med andra länder är *Prostitution and Sex Trafficking: What are the problems represented to be?* av Lisa Carson och Kathy Edwards. Författarna har med hjälp av en diskursanalys undersökt skillnaderna mellan hur lagarna gällande prostitution formuleras i Victoria, Australien och Sverige. Detta för att definiera vilken problembeskrivning, och eventuella skillnader i denna, som tillförs ämnet i de bägge länderna. Detta då lagarna är vitt skilda mellan länderna: I Sverige är det, som bekant, olagligt att köpa sex. Medan det i Victoria, Australien är lagligt att både sälja och köpa sex och sker mycket mer öppet.

Författarna kom fram till att det fanns stora skillnaderna i diskurserna om och kring prostitution. En av dessa var att det görs tydliga skillnader mellan så kallat sexarbete och trafficking i Victoria, Australien, medan det i Sveriges går under samma fråga. I Victoria, Australien ses trafficking som en fråga mer kopplad till migration.

En effekt lagskillnaderna ska ha haft är att det ska anses accepterat för män att köpa sex i Victoria, Australien. Argumenten bakom detta ska bland annat vara att säljandet av sex ger kvinnor (i bägge länder anses uppdelningen vara män – sexköpare och kvinnor – prostituerade) en chans att operera inom en bransch med rättvis konkurrens och ekonomi. I Sverige däremot går det att säga att trafficking är ett mindre problem eftersom sexköp ej är lagligt. Det skyddar även den prostituerade då männen blir dem som måste gå in i en olaglig, potentiellt farlig, marknad. Utöver det får även männen dras med epitetet "Sexköpare" vilket ses som högst stigmatiserat i Sverige, där man blir omanlig och inte maskulin nog om man tvingas köpa sex.

Förutom att fastslå att Sverige har mindre problem med prostitution än angränsande länder i nordnorden, sammanfattar författarna att den svenska modellen har fördelar gentemot den Australiska.

En annan jämförelsestudie är *Gender Equity and Prostitution: An Investigation of Attitudes in Norway and Sweden*, från 2011 och av Niklas Jakobsson och Andreas Kotsadam. I studien har författarna undersökt svaren på en enkätundersökning från 2008, där lite över 3500 svenskar och norrmän medverkade. Fördelningen var nästintill exakt.

Undersökningen motiverades bland annat med att Sverige, som var först med att göra det olagligt att köpa men inte sälja sex år 1999, har en prostitutionshistoria som skiljer sig från den i Norge. Som efter att ha haft en lagstiftning som tillät både köp av- och säljandet av sex, gick över till den svenska modellen tio år efter Sverige (2009).

Utöver detta skriver författarna att undersökandet av attityder gentemot prostitution i två liknande länder kommer ge ledtrådar gällande hur policy regimer (översatt från "policy regimes") kan integrera med attityder.

Författarna skriver även att diskurserna gällande jämställdhet mellan könen skiljer sig mellan länderna. Då den i Sverige rört sig i det radikalfeministiska spektrumet medan den norska mer varit inriktad på den liberalfeministiska. Ett exempel på detta ska vara att den svenska tolkningen av prostitutionsproblemet har satts i samma kategori som problemet med våld mot kvinnor. Att dessa två tillhör samma problematik är ett av de vanliga argumenten inom radikalfeminismen. Samma mönster syns inom tidigare svensk forskning om prostitution, där den utgått från ojämlikhet mellan könen, medan tidigare norsk forskning fokuserat mer på personliga problem (icke-samhällsproblem) och ekonomiska ojämlikheter.

Författarna skriver även att under åren som ledde upp till 1999, och året vid införandet av sexköpslagen, var stödet för tolkningen att prostitution är en del av det patriarkala förtrycket av kvinnor starkt inom den feministiska delen av de styrande partierna i Sverige. Den motsatta sidan (som kan tolkas som den liberalfeministiska) hade inget stöd inom samma gruppering, även om den fick stöd i den mediala debatten.

Kortfattat så kommer de fram till att de sexuellt liberala (översatt från "sexual liberals") från bägge kön är generellt mer positiva till prostitution i helhet, medan de konservativa och de som stödjer jämlikhet mellan könen är mer negativa. Norrmän är mer positivt inställda till prostitution än svenskar, vilket författarna spekulerar kan bero på att just argumentet jämställdhet mellan könen användes för att rama in den svenska debatten (om prostitution). Den övervägande åsikten från samtliga svarande var att både köpandet och säljandet av sex var något (översatt från "somewhat") omoraliskt.

Mer specifika resultat pekar fortfarande på en klar skillnad i åsikterna gällande sexköpslagen, även bland svenskar. Majoriteten av dessa tyckte att det borde vara (fortsatt) olagligt att köpa sex, 62,6 procent, medan 37,4 procent inte tyckte det borde vara olagligt. Bland norrmännen var siffrorna 53,2 procent för en lagstiftning mot sexköp. På frågan om det borde vara olagligt att sälja sex svarade 54,2 procent av svenskarna ja, och 45,8 procent nej, siffran från norrmännen var 47,9 procent.

Synen att diskursen gällande prostitution i Sverige rörts sig i det radikalfeministiska spektrumet återkommer även i *The Impact of the Prostitution Act on the Health and Safety Practices of Sex Workers*. En rapport skriven 2007, av Gillian Abel, Lisa Fitzgerald & Cheryl Brunton, till prostitution law review committee. Med syftet att utvärdera effekterna av legaliseringen av köp

av sexuella tjänster. Om den svenska lagstiftningen gällande sexköp, och vad som ledde upp till införandet, skriver de att den radikalfeministiska synen på prostitution som en av delarna i det allt större samhällsproblemet med våld mot kvinnor, har haft ett inflytande i formandet av sexköpslagen. Fortsatt skriver de att inga åsikter från sexarbetare eller sexarbetarorganisationer söktes när frågan debatterades, samtidigt som existensen av frivillig sexförsäljning avvisades med argumentet att ingen kvinna frivilligt skulle sälja sin kropp.

### **3.4 Statliga rapporter**

Enligt en kartläggning från 2014, genomförd av länsstyrelsen i Stockholm, ligger antalet individer som köpt sex i Sverige på en relativt stabil nivå genom åren. Andelen män som köpt sex i Sverige är dock mindre än i grannländerna Norge och Danmark. Samma rapport fastslår att andelen män som köpt sex var minst i Sverige (här har sexköpslagen varit aktiv sedan 1999), i mitten låg Norge (landet antog en sexköpslag lik Sveriges året innan undersökningen) och högst siffra fick Danmark (där köp och försäljning av sexuella tjänster var helt lagligt under undersökningsperioden).

I samma rapport står det att stödet för sexköpslagen låg på 72 procent år 2014, samtidigt som det finns ett starkt stöd för att även förbjuda sexförsäljning, där 58,7 procent av befolkning var för en sådan lag 2011.

## 4. Teoretiskt ramverk

### 4.1 Framing: Gestaltningsteorin

Våra variabler kommer grunda sig i en teori som kallas framing. På svenska oftast översatt till gestaltningsteorin. Innebörden av vad just en gestaltning innebär är bred, och en klar definition var länge svår att få fram. Den teoretiska definitionen vi kommer utgå ifrån för en stor del av variablerna i kodschemat skrevs ihop 1993 av Robert M. Entman. I artikeln Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm, sammanfattar han flera av de befintliga förklaringarna kring begreppet framing och presenterar en mer specifik definition.<sup>21</sup> Från och med nu kommer ordet framing i denna text ersättas av den svenska termen “gestaltning”.<sup>22</sup>

Gestaltningar syftar på hur en fråga framställs eller uppfattas. Entman formulerade detta genom att fastslå hur grunden i detta är urval och uppmärksamhet.<sup>23</sup>

*To frame is to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text, in such a way as to promote a particular problem definition, casual interpretation, moral evaluation, and/or treatment recommendation.*<sup>24</sup>

Alltså, att välja ut några aspekter ur en tolkning av verkligheten och få dessa att stå ut i en kommunikativ text (till exempel en nyhetsartikel). Att gestalta är enligt Entman att *definiera ett problem*, genom att beskriva vad något eller någon gör, och konsekvenserna av detta. Det är att *diagnostisera orsaken*, att peka ut de krafter som skapar problemet. Gestaltningarna gör också *moraliska bedömningar* för att sen *föreslå lösningar* och förutsäga effekterna av dessa lösningar.

Det finns olika områden där gestaltningar sker. Yxigt uppdelat så har du gestaltningarna i medieinnehållet och de (kognitiva) gestaltningar<sup>25</sup> som varje människa format för att tolka sin omgivning.<sup>26</sup> Entman kallar det senare för “schemata”.<sup>27</sup>

Vidare kommer vi använda oss av Craig Trumbos vidareutveckling av Entmans teori. I Constructing climate change: claims and frames in US news coverage of an environmental issue presenterar han så kallade “Claim-makers”, som en del i kampen om gestaltningsmakten i medier. Vi väljer i vår kodning att översätta “claim-makers” till Aktörer. Rollen aktörerna har, enligt Trumbo, är att få just sina gestaltningar (av ett problem) eleverade till en högre nivå.

---

<sup>21</sup> Robert M. Entman, *Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm*, s. 52, 1993

<sup>22</sup> Adam Shehata, *Handbok i journalistikforskning - Journalistiska dagordningar och gestaltningar*, s. 359, 2015

<sup>23</sup> Adam Shehata, *Handbok i journalistikforskning - Journalistiska dagordningar och gestaltningar*, s. 361, 2015

<sup>24</sup> Robert M. Entman, *Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm*, s. 52, 1993

<sup>25</sup> Eva Lönn, *Jobb(iga) nyheter, Om dagstidningars bevakning av arbetsmiljöfrågor*, s. 47, 2005

<sup>26</sup> Adam Shehata, *Handbok i journalistikforskning - Journalistiska dagordningar och gestaltningar*, s. 361, 2015

<sup>27</sup> Robert M. Entman, *Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm*, s. 52, 1993

Alltså att definitionerna av ett problem blir erkänt i takt med utrymmet de tilldelas i pressen.<sup>28</sup> Fördjupning av detta kommer i kapitlet 7.1: Tidigare forskningsmetoder.

## 4.2 Tidigare forskningsområden

Gestaltningens forskning i medieinnehållet kan delas upp. Det finns studier som syftar till att kartlägga vilka gestaltningar som förekommer i medierna. Studier som tar ännu ett steg tillbaka och även analyserar själva gestaltningsprocessen (gestaltningens byggande). Mer specifikt hur det kommer sig att vissa gestaltningar tar fäste och får mer utrymme än andra. Sen kan också gestaltningseffekter studeras, detta är de opinionsmässiga konsekvenserna av de gestaltningarna som förekommer i media.<sup>29</sup>

En av de mest använda använda studierna av gestaltningseffekter sägs vara uppdelning av nyheter i episodiska och tematiska gestaltningar.<sup>30</sup> Episodiska, som namnet avslöjar, framställer en händelse som ett isolerat event. Detta innebär att fokuset är riktad mot en enskild händelse och/eller individ. Medan tematiska sätter händelsen i ett större sammanhang, generaliserar och kan även erbjuda en historisk bakgrund och/eller beskriva överliggande konsekvenser.

Inom nyhetsbevakning är det den episodiska gestaltningen som dominerar, och eftersom bägge kan användas oberoende av vad nyhetsrapporteringen handlar om tillhör bägge kategorier ”generella gestaltningar”.<sup>31</sup>

En generell gestaltning går att finna i alla typer av nyhetsrapportering, medan den andra delen, politiska eller sakfrågespecifika gestaltningar går att identifiera genom att spåra dess ursprung till det som just då finns på den mediala agendan.<sup>32</sup> Alltså det som anses vara ett aktuellt ämne och innehåller ett högt nyhetsvärde.

Shanto Iyengar skrev 1991 i sin bok *Is Anyone Responsible? How Television Frames Political Issues* att valet att gestalta en nyhet episodisk eller tematisk påverkar hur publiken tar emot nyheten. Det Iyengar kunde peka på med sina studier var att i de episodiskt gestaltade samhällsproblem lade publiken ansvaret över händelsen på den isolerade personen eller gruppen, medan i tematiskt gestaltade nyheter höll publiken oftare politiker och högre uppsatta personer i samhället ansvariga.<sup>33</sup> Den episodiska gestaltningen är också dominerande när det gäller nyhetsartiklar.

---

<sup>28</sup> Craig Trumbo, *Constructing climate change: claims and frames in US news coverage of an environmental issue, 1996*

<sup>29</sup> Adam Shehata, *Handbok i journalistikforskning - Journalistiska dagordningar och gestaltningar*, s. 364, 2015

<sup>30</sup> Eva Lönn, *Jobb(iga) nyheter, Om dagstidningars bevakning av arbetsmiljöfrågor*, s. 51, 2005

<sup>31</sup> Adam Shehata, *Handbok i journalistikforskning - Journalistiska dagordningar och gestaltningar*, s. 364, 2015

<sup>32</sup> Adam Shehata, *Handbok i journalistikforskning - Journalistiska dagordningar och gestaltningar*, s. 363, 2015

<sup>33</sup> Iyengar, Shanto, *Is Anyone Responsible? How Television Frames Political Issues*. 1991

### 4.3 Journalistiska gestaltningar

Entman skriver att journalister kan följa reglerna för “objektiv” rapportering och fortfarande stödja en dominant gestaltning av ett visst ämne. Och därmed hindra de flesta av nyhetskonsumenterna från att göra en balanserad bedömning av situationen.<sup>34</sup>

Inom journalistiken görs dessa gestaltningar både medvetet och omedvetet under arbetets gång. Det finns en rad olika faktorer som påverkar en journalistisk gestaltning. Allt från användningen av vissa ord, vilka personer som får uttala sig och vilka av deras citat som väljs ut, till den överliggande fakta som läsaren får ta del av.<sup>35</sup> En enda mening i en text kan utgöra gestaltningen, medan ett helt stycke inte gör det. Samtidigt kan en viss typ av gestaltning appliceras på en text, utan att den nödvändigtvis innehåller samtliga fyra aspekter som beskrivs ovan.<sup>36</sup>

### 4.4 Gestaltningens påverkan och begränsningar

Politiska gestaltningar har genom flertalet studier visat sig ha en effekt på opinionen. Denna effekt minskar dock när mottagaren får ta del av en variation av gestaltningar som motsäger varandra. Det har också bevisats att en gestaltning har störst effekt (lämnar starkast avtryck och inverkan) när den dominerar journalistiken och nyhetskonsumenterna får ta del av den vid upprepade tillfällen under en längre tid.<sup>37</sup>

Entman beskriver också hur en gestaltning i till exempel en text blir lättare att urskilja och ta in ju närmre den gestaltningen ligger nyhetskonsumentens egna schemata.<sup>38</sup> Av samma anledning kan en gestaltning vara svår för nyhetskonsumenten att ta in, om denna står långt ifrån hans schemata.<sup>39</sup>

### 4.5 Valet av gestaltningsteori

Sammanfattat, en gestaltning går längre än en artikels vinkel. En händelse innehåller en såpass stor mängd ingredienser att gestaltningen sker när vissa teman, medverkare, beskrivningar av dessa medverkare, stereotyper, perspektiv och fakta, etcetera väljs in i artikeln, på bekostnaden av att andra väljs bort. Journalister har en hel drös av gestaltningar att välja mellan. I sin avhandling från 2005 radar Eva Lönn upp en rad av de gestaltningsramar som varit återkommande i nyheter generellt (Lönn använder sig av begreppet “nyhetsramar” och förklarar begreppet gestaltning som själva aktiveringen av nyhetsramarna). Några exempel är

---

<sup>34</sup> Robert M. Entman, *Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm*, s. 56, 1993

<sup>35</sup> Adam Shehata, *Handbok i journalistikforskning - Journalistiska dagordningar och gestaltningar*, s. 362, 2015

<sup>36</sup> Robert M. Entman, *Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm*, s. 52, 1993

<sup>37</sup> Adam Shehata, *Journalistiska dagordningar och gestaltningar*, s. 366, 2015

<sup>38</sup> Namnet Entman använder för att beskriva de gestaltningar som varje människa format för att tolka sin omgivning

<sup>39</sup> Robert M. Entman, *Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm*, s. 53,, 1993

bland annat den “Ekonomiska ramen”<sup>40</sup> och “Olycks- och riskramen”.<sup>41</sup> Som beskrivet tidigare kommer vi koda en stor del av vårt empiriska material utifrån “Problem- och lösningsramen”, som grundar sig i Entmans definition att gestaltningar i grund och botten handlar om att definiera ett problem.<sup>42</sup>

Lönn skriver att “definierar något som ett problem innebär, implicit eller explicit, att vi ser tillståndet eller situationen som något icke önskvärt som behöver lösas.”<sup>43</sup> Att prostitution betraktas som ett problem i svensk lagstiftnings ögon är en självklarhet. Men den tidigare forskning som gjorts gällande hur prostitution och prostituerade beskrivs i svensk press visar en klar obalans i bland vem och vad som tillskrivs vara grunden till problemet (att människor säljer sexuella tjänster). Även fast detta är fastställt genom en ganska liten mängd empiriskt material. Den tidigare forskningen beskriver också en bred debatt gällande problembeskrivningen av prostitution innan sexköpslagens införande. En debatt som efter detta tystnat. Kampen om problemformuleringar skriver Adam Shehata ses ofta som central i den politiska opinionsbildningen – att gå vinnande ur striden om vem som får definiera problemet på ett sätt som styr den offentliga (folkliga) debatten ses som en central del av gestaltningsmakten.<sup>44</sup>

---

<sup>40</sup> Innehållet kretsar framför allt kring ekonomiska slutresultat, vinster, förluster eller värderingar som rör kapitalismen

<sup>41</sup> Där olycker- och eller risken för olyckor är i fokus

<sup>42</sup> Eva Lönn, *Jobb(iga) nyheter, Om dagstidningars bevakning av arbetsmiljöfrågor*, s. 51, 2005 & Adam Shehata, *Handbok i journalistikforskning - Journalistiska dagordningar och gestaltningar*, s. 363, 2015

<sup>43</sup> Eva Lönn, *Jobb(iga) nyheter, Om dagstidningars bevakning av arbetsmiljöfrågor*, s. 51, 2005

<sup>44</sup> Adam Shehata, *Handbok i journalistikforskning - Journalistiska dagordningar och gestaltningar*, s. 363, 2015



## 5. Inomvetenskaplig problematisering

Vilka och vad som får utrymmet att gestalta ett samhällsfenomen eller problem i media är något som är viktigt att undersöka. Tack vare tidigare forskning finns det redan en rad slutsatser om ämnet prostitution i svensk press: Att den svenska sexköpslagen skulle vara sprungen ur den så kallade radikalfeministiska synen på prostitution är något som återkommer i litteraturöversikten. Özaşçılar och Ziyalar skriver att den liberala tolkningen representerades i den mediala debatten innan införandet av sexköpslagen, vilket är något som stöds av Carolin Sjöstrands forskning av bland annat debatten som fördes i tidningarna innan 1999, då lagen infördes.

Regeringen hänvisar själva till europaparlamentets rapportör José Mendes Bota på sin hemsida, där han fastslår att frivillig prostitution är en myt. Något som går direkt emot en av grundpelarna i den liberalfeministiska synen på säljandet av sex, enligt tidigare nämndas tolkning av liberalfeminism.

Ett lands lagstiftning gällande prostitution påverkar hur media beskriver ämnet: Tidigare forskning visar att i och med införandet av sexköpslagen i Sverige kom en allt mer utbredd konsensus om prostitution inom media. Samtidigt som undersökningar gällande medias bild av prostitution som gjorts allt senare, i länder där lagarna kring sexköp skiljer sig från de svenska, har en annan syn på problematiken. I länderna där prostitution var lagligt under analysen sågs ofta prostitution inte som ett samhällsproblem där den prostituerade var ett offer, utan snarare en arbetande medborgare.

Tack vare den tidigare svenska forskningen om ämnet prostitution i svensk press vet vi mycket, men inte allt för att fylla just syftet med vår egen forskning. En av de tidigare studierna hade en för liten mängd forskningsmaterial, 18 artiklar, för att kunna dra generaliserbara slutsatser. Samtidigt som artiklarna var tagna från två morgontidningar. Exkluderingen av kvällspressen begränsar möjligheten för generaliserbara slutsatser, eftersom kvällstidningar tenderar att ha en annorlunda nyhetsprioritering och ton. Vilket får en att misstänka att deras involvering i studien kunde påverkat resultatet. Eftersom de genomförde en kvalitativ diskursanalys var de undersökta materialet nog för deras ändamål, men ej vårt. Den andra svenska studien, också den en kvalitativ diskursanalys, undersökte debattartiklar. I debattartiklar tenderar tonen att vara hetsigare och ställningstaganden starkare. Resultaten speglar därför inte med säkerhet den generella gestaltningen av prostitution i svensk press under de tidsperioderna.

De sammanfattade resultaten visar på olika dominerande diskurser i det undersökta materialet. Men resultaten speglar inte med säkerhet den generella gestaltningen av prostitution i svensk press under de undersökta tidsperioderna. Det har inte heller undersökts vilka och vad det är som formar dessa diskurser i media. Ifall de prostituerade får tala för sig själva, eller ifall någon gör det åt dem.

## 6. Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att med avstamp i Entmans teoretiska definition av gestaltningsteorin, undersöka vilka aktörer som får störst utrymme i rapporteringen kring prostitution i svensk kommersiell press. Vilka skillnader som går att urskilja i denna rapportering, mellan morgon- och kvällspress. Vilka utav hörnen i Entmans problemram som dominerar den svenska pressens gestaltning av prostitution – är det problemen eller lösningarna som prioriteras? Samt att fastställa ifall rapporteringen om prostitution i svensk press är tematisk eller episodisk.

### Frågeställning:

- Vilken samhällsaktör får mest utrymme i artiklar gällande prostitution?
- Vad för skillnader finns det i rapportering kring prostitution mellan morgon- och kvällspress?
- Vilken av hörnen i Entmans problemram dominerar den svenska pressens gestaltning av prostitution?
- Är rapporteringen om prostitution i svensk press tematisk eller episodisk?

## 7. Metod & material

I kapitlet om metod och material kommer vi att redogöra för tidigare forskningsmetoder som vi har inspirerats av i vår studie. Vi kommer också redogöra för vad en kvantitativ innehållsanalys innebär och motivera studiens urval.

### 7.1 Tidigare forskningsmetoder

1996 genomförde Craig Trumbo en analys av nyhetsartiklar från fem amerikanska tidningar för att undersöka gestaltningarna av klimatförändringar i pressen.

I *Constructing climate change: Claims and frames in US news coverage of an environmental issue* undersöks det empiriska materialet bland annat utifrån de fyra hörnstenar i Entmans definition av en gestaltning (frame): Att definiera problem, diagnostisera orsaker, göra moraliska bedömningar och föreslå en eller flera lösningar.

Den andra mätstickan är också så kallade "claim-makers". Detta baserat på tidigare forskares slutsatser om hur erkännandet av något som ett problem är resultatet av en diskussion inom olika delar av samhället. Så som styrande organ, protestgrupper och nyhetsmedia. En elevation av ett påstående och/eller en problemformulering från dessa grupperingar till nyhetsflödet är ett viktigt steg i målet om att bli legitimt. Dessa claim-makers definieras i studien som de citerade källorna. Trumbo förklarar ytterligare att även fast journalister använder sig av citat av en rad olika anledningar, så är det utifrån ett claim-maker-perspektiv en av de största av framgångarna att få ett direkt citat publicerat.

Med dessa två grundpelare sorteras sedan det empiriska materialet upp och olika kategorier av claim-makers identifieras. Resultaten visar sedan vilka typer av claim-makers som får uttala sig i kapacitet av de fyra olika kategorierna i Entmans gestaltningsmodell.<sup>45</sup>

Det finns så klart stora skillnader mellan Trumbos forskning och vår. Några uppenbara är att han undersökte rapporteringen kring klimatförändringar, något som skiljer sig markant från vårt undersökningsobjekt. Han begränsade sig även till att undersöka rubriker, med undantaget att ibland även gå in och läsa inledningen till artikeln. Även fast vi siktar på att kunna utgå från variabler som tillåter en relativt grund analys av artiklarna, så kommer vi definitivt gå djupare än rubrik och inledning, således läsa varje undersökt artikel.

Det som varit till stor hjälp och det vi kommer ta med oss från Trumbos forskningsmetod är just hans konkretisering av Entmans problemgestaltning och även kombinationen av detta med "claim-makers".

---

<sup>45</sup> Craig Trumbo, *Constructing climate change: claims and frames in US news coverage of an environmental issue, 1996*

## 7.2 Kvantitativ innehållsanalys

Denna undersökningen kommer att göras med hjälp av en kvantitativ innehållsanalys. En kvantitativ innehållsanalys innebär att man gör en undersökning med en förutvald mängd analysenheter. De analyseras likvärdigt efter ett utarbetat kodschema med variabler och en kodbok som instruerar hur varje variabel ska tolkas.

En kvantitativ innehållsanalys är en av de vanligaste metoderna när det kommer till att analysera medier och dess innehåll. Metoden lämpar sig bra när man vill få svar på frågor utifrån ett större material som handlar om t ex. hur ofta något händer, hur mycket plats någonting tar, vilka som får prata, eller hur många som får komma till tals. Den passar också när man vill kunna dra generaliserbara slutsatser kring materialet man har undersökt. Eftersom att vi vill kunna generalisera vilka och vad som får gestalta, och hur prostitution gestaltas i svensk press, så lämpade sig en kvantitativ innehållsanalys.

Nackdelar med metoden kan vara att svaren man får från varje enskild analysenhet kan ses begränsade. Till skillnad från exempelvis en intervjustudie där man får chansen att ställa följdfrågor eller att tolka kroppsspråk<sup>46</sup>.

För att sätta ihop ett kodschema och instruktioner till koderna kommer vi att utgå från studiens syfte och frågeställningar. För att undersöka om det finns någon generell gestaltning av prostitution i medierna kommer vi först och främst se vem som uttalar sig om ämnet och hur ofta någon som anses vara prostituerad själv får komma till tals. Vi kommer också analysera artiklarna och se inom vilken problemram respektive artikel faller inom.

Den andra frågeställningen om gestaltningarna skiljer sig nämnvärt i morgonpress och kvällspress kommer vi jämföra våra resultat med varandra och se om man kan dra några slutsatser i hur svaren skiljer sig i vårt kodschema.

I bilagan nedan medföljer också instruktioner till variablerna. Instruktionerna är formade utav oss och vi har tagit inspiration från Trumbo, Entmans gestaltningsteori och Lönn's avhandling om nyhetsramar.

## 7.3 Urval

Eftersom att vi har valt att göra en kvantitativ innehållsanalys rörande prostitution i dagens media behöver vi inte göra något slumpmässigt urval. Vi kommer istället att fokusera på alla artiklar, utom vissa delar, innehållande vårt nyckelord prostitution (se bilaga) från år 2019(1/1-1/12). Detta kommer ge oss en uppdaterad bild av gestaltningen av problemet 2019. Önskvärt hade varit att undersöka de senaste åren men tidsramen gör 2019 till en rimlig avgränsning av tidsintervallet. Materialet vi kommer utgå från är ett urval av Sveriges största

---

<sup>46</sup> Esaiasson mfl., *Metodpraktikan Tredje Upplagan*, 2010

tidningar.<sup>47</sup> Vi kommer undersöka artiklar från Aftonbladet (obunden socialdemokratisk), Expressen (obunden liberal), Dagens Nyheter (oberoende liberal) och Svenska Dagbladet (obunden moderat). Detta då de här tidningarna i fråga har flest läsare runt i landet och är alla bundna i samma ort. Intressant i fråga är att tidningen Göteborgs-Posten är den fjärde mest lästa tidningen i Sverige, men vi anser att den är för geografiskt bunden till ett visst område och väljer att utesluta den i analysen.

Vi har valt att exkludera vissa delar av tidningen i vår analys. Kultursidorna är inte analyserade då flera av recensioner handlat om en specifik teater, vilket vi inte anser är relevant till frågeställningen. Vi har också valt bort debatt- och ledarsidor. Detta eftersom, som vi tidigare beskrivit, dessa texter tenderar att ha hårdare ton och starkare ställningstaganden.

Totalt blev 198 artiklar analyserade från de fyra olika tidningarna. Vissa av artiklarna är snarlika på grund av olika anledningar (TT, online/print). Värt att nämna är att det totala antalet artiklar hade blivit mer än det dubbla om vi hade inkluderat kulturartiklar och ledare/debatt.

---

<sup>47</sup> Medievärlden, *Så stora upplagor har tidningarna*, 2019

## 8. Validitet

En av nycklarna i all forskning är operationaliseringen av de teoretiska begreppen. Även om alla är överens om innebörden av ett teoretiskt begrepp finns det flera olika sätt att operationalisera det. Därför är det viktigt att föra diskussion kring validiteten och reliabiliteten.

### 8.1 Begreppsvaliditet

Definitionen av hur vi har tolkat våra variabler finns i bilagan. Några av dem är självklara medan några av begreppen krävde diskussion för att komma fram till hur vi skulle tolka dem. Vi anser att om reliabiliteten ska vara stark måste vi redogöra för hur vi resonerat.

V2. Om att definiera problem skriver Trumbo att detta förekommer när artikeln i fråga nämner någon typ av konsekvens, vare sig positiv eller negativ. Vi utgick från samma ramar.

V3. Angående frågan kring ifall det framkommer en moralisk bedömning i artikeln märkte vi båda två att vi gjort personliga tolkningar av olika värdeladdade ord i testkodningen utifrån vad vi trodde vissa personer menade med olika uttalanden. Trumbo skriver att han definierat att det görs en moralisk bedömning när det krävs eller rapporteras om vidtagna åtgärder, eller när åtgärder blockeras eller argumenteras mot. Däremot fann vi att en del av den moraliska förklaringsmodellen gick över till hörnet med lösningsförslag. Något som skulle försvåra kodningen för oss. Vi valde därför att specificera ytterligare för att kunna dra en klar skiljelinje mellan dessa ganska likartade frågeställningar: I vår kodning anser vi att en moralisk bedömning är gjord när åtgärder krävs, argumenteras emot eller blockeras. Samt när en händelse eller situation beskrivs i negativa eller positiva termer.

V4. Gällande frågan om underliggande orsak stötte vi inte på några problem under testkodningen, vi hade alltså svarat likadant på samtliga artiklar. Däremot valde vi fortfarande att ändra vår definition av när en bakomliggande orsak beskrivs, till en mer konkret. Eftersom vår ursprungliga ribba för vad som ansågs fylla kraven var alldeles för låg. Här gick vi återigen till Trumbos tolkningsram, där en bakomliggande orsak är när bevis för att ett problem finns eller uppkommit. När det argumenteras för att orsaken till problemet är okänt, eller när det läggs fram bevis för att ett problem inte existerar.

V5. I hörnet som föreslår lösningar placerar Trumbo artiklar som rapporterar om specifika lösningar, som antingen redan satts i bruk eller föreslagits i konkret form. Skillnaden mellan föreslagna lösningar och moraliska bedömningar är alltså dels konkretiseringen av föreslagna åtgärder och ifall denna genomförs. Här tillhör också rapportering om lösningar som avvisats eller bedöms otillräckliga. Vi kodade därför artiklar som föreslog lösningar när det rapporterades om specifika lösningar, som antingen redan satts i bruk eller föreslagits i konkret form. Eller rapportering om lösningar som avvisats eller bedöms otillräckliga.

V12. Som det beskrivits tidigare så skiljer sig den episodiska artiklarna från de tematiska när en händelse beskrivs som isolerad och inte sätts i ett större sammanhang. De tematiska artiklarna kan även generalisera, beskriva historiska bakgrunder och överliggande konsekvenser av den sagda händelsen. I vår kodning kommer vi vara strikta när vi avgör vart en artikel passar in. Bara att nämna en grupp eller en persons tillhörighet till en grupp kommer till exempel inte göra artikeln tematisk. Istället kommer det krävas att det erbjuds en bakgrund, generalisering och/eller större konsekvenser av den beskrivna händelsen för att artikeln ska kvala in som tematisk.

### 8.1.1 Huvudaktör

I frågan om huvudaktör och hur denna skulle bedömas kodades det ner till "Först eller störst", där vi valde Störst. Huvudaktören är alltså den som får mest plats, både när det kommer till citat och övrig text. Bild är ej inkluderat i bedömningen.

### 8.1.2 Andra aktörer

Vi kodade också ytterligare tre aktörer utöver huvudaktören. Där gick det inte att utgå från samma premisser, eftersom den som får näst mest plats fortfarande kunde fortfarande ikläs samma roll som huvudaktören. Två offer kunde till exempel intervjuas om samma händelse.

Under testkodningen hade vi variabeln "Vem är sekundär aktör?", med samma svarsalternativ som till frågan gällande huvudaktör. Efter påtagliga skillnader i våra svar kom vi fram till att den sekundära aktören blir för svår att urskilja, eftersom detta kommer kräva egen tolkning. Vi valde därför att specificera hur denna frågan ska tolkas. Den sekundära, samt den tredje och fjärde aktören, kodades i ordningen de figurerar i artikeln, utan att lägga någon värdering i vem som tog störst plats.

Aktörer som inte citeras, utan bara omnämns i svepande sammanhang valde vi att inte koda. Ett exempel på en icke-kodad aktör är hur de prostituerade nämns i denna artikel från *aftonbladet* om italienska partiet Lega:

Bland de politiska krav som Lega fört fram är en "platt skatt" på femton procent, legalisering av prostitution, gratis förskoleverksamhet för barn, hårdare kontroll av immigrationen, och slopandet av en lag som garanterar italienskt medborgarskap till barn med utländska föräldrar som är födda och uppvuxna i Italien.<sup>48</sup>

Kodningsreglerna vi formade efter detta var att de prostituerade används som ett exempel, men inga speciella attribut appliceras och de spelar därför ingen bidragande roll i artikeln. De kan därför inte ses som en påverkande aktör och kodas därför inte. Liknande exempel i andra

---

<sup>48</sup> *Aftonbladet, Lega EU-vinnare i ett Italien utan alternativ*, 2019-05-13

artiklar kodas därför inte heller. En aktör är någon eller något med en agerande roll, detta kan genomföras utan att den eller dessa kommer till tals. Aktioner kan därför göra någon eller några till en kodad aktör. Har en grupp eller person en passiv roll och även avsaknar citat, kan den eller dessa ej räknas som agerande och kommer därför inte kodas som aktörer.

### 8.1.3 Definition av aktörer

För att någon ska kodas som aktör krävs också att vederbörandes titel skrivs ut i artikeln.

Saknas - Artiklar där ingen uttalar sig. Kan till exempel vara korta pressmeddelanden eller listor.

Polis – En person med polisiär status.

Politiker – En person som uttalar sig i position som politiker.

Prostituerad – En person som på något sätt beskrivs att ta emot pengar eller varor för sexuella tjänster.

Ex. prostituerad – En person som beskrivs ha prostituerat sig men ej gör längre.

Medicinsk personal – En person inom vården. Till exempel läkare, doktor, sjuksköterska eller ambulanspersonal.

Socialarbetare – En person som jobbar inom en myndighet som exempelvis Socialstyrelsen eller Skatteverket.

Närstående – En person som uttalat står nära den prostituerade. Exempelvis en vän, familjemedlem eller nära kollega.

Volontär – En person inom en frivilligorganisation.

Representant för allmänheten – Två olika scenarion har fallit inom denna kategori. En person som bevittnat något som har hänt, till exempel ett gripande. Vi har också kodat aktörer som egentligen inte har något med händelsen att göra, som till exempel hotellreceptionisten som oroat sig över sexköpare på hotellet, som representant för allmänheten.

Torsk/sexköpare – En person som uttryckligen har köpt sexuella tjänster.

Case – En person som inte är exempelvis prostituerad, men ändå är en viktig aktör och förkroppsligar artikeln. Till exempel en flykting i en artikel vars huvudfokus inte är på prostitution, men där prostitution nämns som en konsekvens av människohandel.

Rättsväsendet – En person som arbetar inom det juridiska. Exempelvis åklagare, advokat eller jurist.

Expert – En person med relevant expertis inom området artikeln handlar om. Till exempel forskare eller andra personer med lång utbildning inom sitt fält.

Hallick – En person som uttalat hjälper till att koppla ihop prostituerade med sexköpare.

Pornografik aktör – En person som utför sexuella tjänster framför kamera mot ersättning.

Journalist – En person som är anställd journalist i ett mediehus.

Näringslivet – När en person får uttala sig i rollen som företagare.



Okänd aktör – En person som uttalar sig utan att artikeln närmare beskriver vad personen i fråga har för titel.

## 8.2 Intern och extern validitet

Gällande den interna validiteten i vår studie. Vi har via tidigare forskning och utvalda teorier utformat ett kodschema som svarar på frågeställningarna. Vi har inspirerats av olika sätt att tolka vår teori i praktiken för att ta fram kodschemat. Utifrån kodschemat har vi analyserat 198 artiklar från 2019, som vi senare presenterar med tydliga diagram och slutsatser.

Gällande den externa validiteten. Vi analyserade nästintill ett år av artiklar (elva månader av 2019) innehållande ordet prostitution, och fick fram ett resultat som går att dra slutsatser från. Det går också att se att det var en någorlunda jämn fördelning mellan antal artiklar och de fyra tidningarna. Vi anser att studien hade kunnat nå snarlika resultat om man hade analyserat ett annat år i modern tid då inga större “mediedrev” gav oss många träffar under en kortare tid. Dessvärre gjorde tidsaspekten att vi bara hann analysera ett år och även bara ett nyckelord. Under andra omständigheter hade större empiriskt material gett oss en tydligare bild av vår studie. Önskvärt hade varit att analysera fler tidningar och fler år. Andra önskvärda nyckelord att analysera är till exempel *sexhandel*, *sexköpare* och fler böjningar av ordet *prostitution* (prostituerade). Vi anser också att vår studie kan ligga till grund för vidare forskning.

## 8.4 Resultatvaliditet

Begreppet resultatvaliditet förklarar om man, i studien, mäter det man har planerat att mäta. Där tycker vi att vi har uppnått en godtagbar resultatvaliditet då vi har täckt de delar vi avsett att undersöka. Vårt kodschema har varit väl genomarbetat med stöd i teorier och forskning, och det har blivit utökad närhelst det behövt (till exempel lagt till fler aktörer än vid starten). Vi har också kommit fram till fler intressanta resultat än vår frågeställning med hjälp av kodningen.

Gällande resultaten som presenteras i figur 9.5: I denna resultatsammanställning hade vi en diskussion. Resultatet i diagrammet visar statistik från de 79 artiklar där prostitution var i huvudfokus. Vilket för med sig en starkare representation av kvällspress. Från början var uppdelningen väldigt lika: Cirka 50 artiklar från varje tidning. Men i och med sortering av artiklar där prostitution var huvudfokus och inte, hamnade fler artiklar från kvällstidningar i den förstnämnda potten. Ifall detta kan vinkla resultaten på frågeställningen kring uppdelningen av de olika hörnen i Entmans problemram, är något som kan besvaras på två sätt: Ja, eftersom prostitution nämns i de andra cirka 100 artiklar som sorterades bort. Nej, eftersom i de bortsorterade artiklarna nämns fortfarande prostitution, men problemformuleringen baseras på andra ämnen i artikeln. Vi valde att gå på de artiklar som hade prostitution som huvudfokus. Vilket tydligt presenteras i resultatdelen.

Angående aktören “Rättsväsendet”: Här finns en motsättning som kan argumenteras för när vi presenterar resultat. I resultaten talar vi om aktörer från denna kategori som upprätthållare av

lag och ordning. Däremot kan de även röra sig om advokater, som såklart även de är till för att upprätthålla lag, men inte i den tolkning vi gör när vi för samman rättsväsendet med aktören polis. Detta eftersom advokater sällan är ute och antingen anklagar sexköpare eller fångar dessa.

## **8.5 Generaliserbarhet**

Vi har kodat alla artiklar innehållande vårt nyckelord i fyra utvalda tidningar. Vårt urval var totalt 395 artiklar. Vi valde att sortera bort kulturartiklar och ledare/debattartiklar. Då landade vi på ett total av 198 analysenheter.

Vi anser att resultatet är ganska generaliserbart då vårt val av tidningar når ut till en stor del av svenska folket. Att vi har kollat igenom alla artiklar från nästan ett helt år utan att göra något urval stärker generaliserbarheten. Däremot blev tiden knapp och vi hann inte analysera mer än ett nyckelord vilket gjorde studien något mindre än vi hade förväntat oss. Studien kan däremot ligga till grund för vidare forskning.

## **8.6 Reliabilitet**

För att en kvantitativ innehållsanalys ska ses som tillförlitlig är det kutym att den ska vara så pass tydlig att någon annan ska kunna göra samma analys och uppnå samma resultat. För att uppnå detta har vi, oberoende av varandra, kodat ett par av våra artiklar för att se huruvida resultatet blev det samma.

Innan vi började analysera våra utvalda artiklar utförde vi ett reliabilitetstest. Resultatet i vår första testkodning landade på ett resultat på 84 procent överensstämmelse. Ett godkänt resultat men vi kände ändå att vi var tvungna att tydligare definiera några av variablerna.

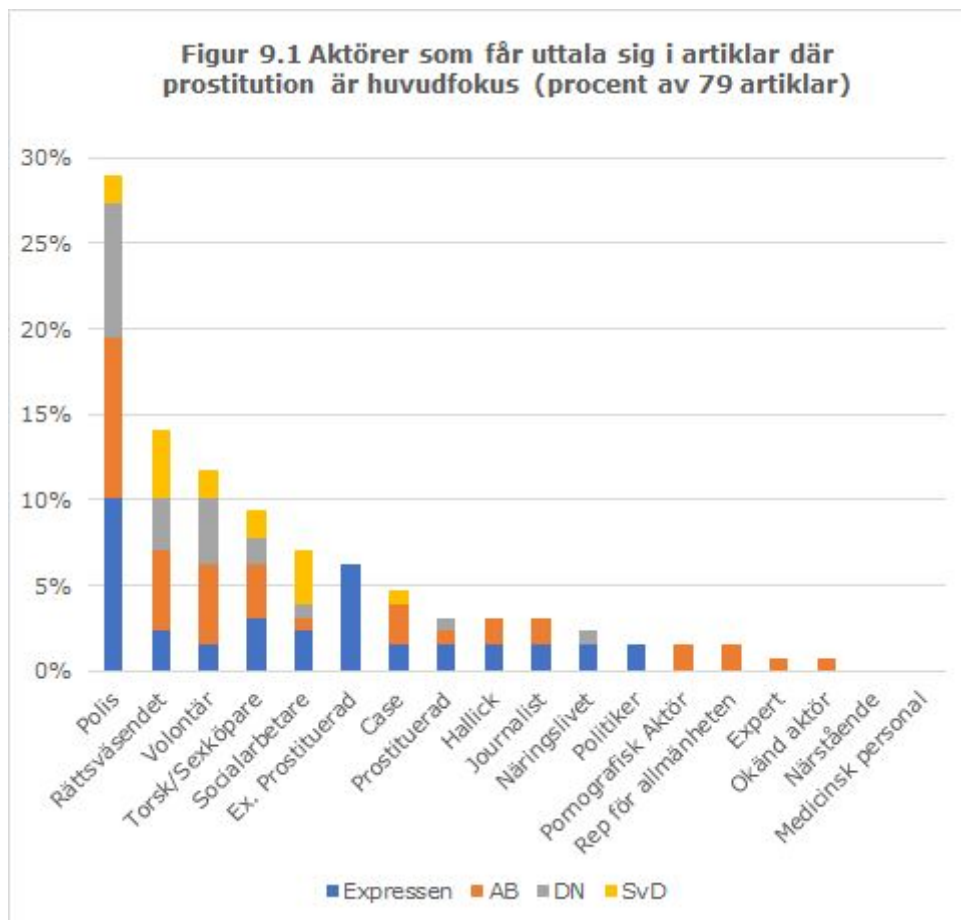
Efter att ha omdefinierat några av variablerna genomförde vi en andra testkodning. Den landade på 91 procent överensstämmelse, vilket vi såg som ett resultat bra nog att sätta igång och genomföra kodningen. De flesta av avvikelserna var missförstånd och några krävde en diskussion kring tolkningen. Exempelvis vem som ses som representant för allmänheten i artikeln. Vi fann tillslut en koncensus som vi utgick ifrån.

## 9. Resultat & analys

I denna del kommer vi presentera våra resultat, som kommer tolkas utifrån vårt valda teoretiska tillvägagångssätt. I början av varje svar finns en kort återkoppling av den del av teorin som används för att tolka resultatet. Efter de fyra presentationerna följer en återkoppling till den tidigare forskningen som jämförs med våra egna resultat.

### 9.1 Vilken samhällsaktör får mest utrymme i artiklar gällande prostitution?

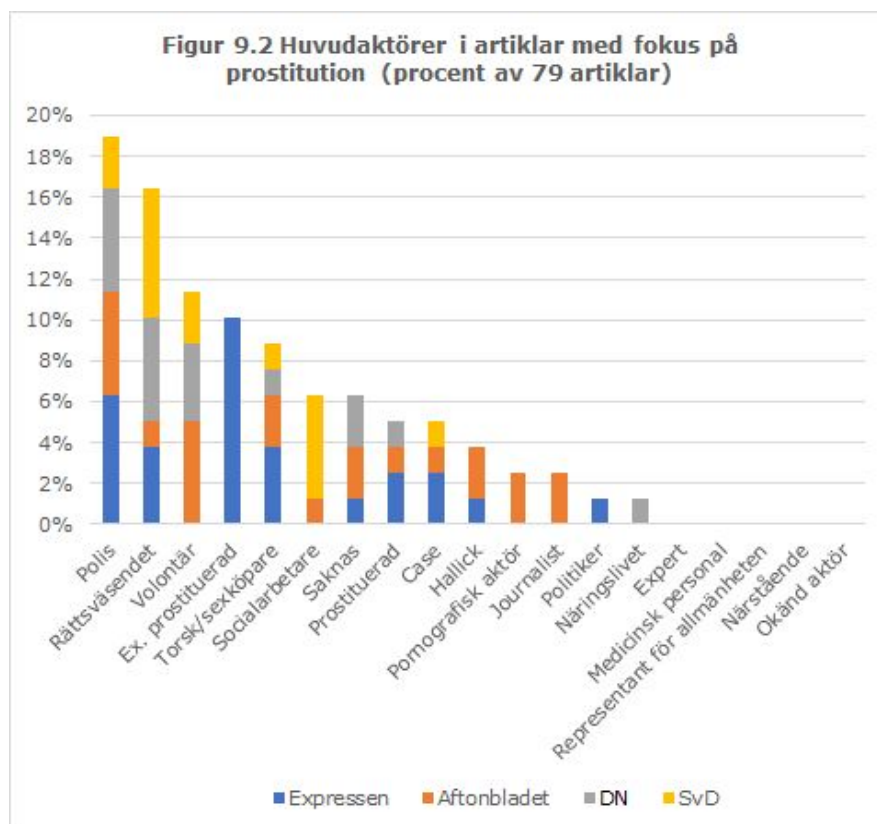
Craig Trumbo undersökte sitt empiriska material (artiklar) genom att bland annat urskilja så kallade "claim-makers", något som vi i denna uppsats översatt till aktörer. Begreppet "claim-makers" baserade Trumbo på tidigare forskares slutsats gällande kampen om problemgestaltningar. Att något ska uppfattas som ett problem, och hur problemet ser ut, föregås av en diskussion inom olika delar av samhället, som till exempel styrande organ, protestgrupper och så vidare. Från dessa grupper diskussioner lyfts olika problemformuleringar som sedan tar plats i media. Just problemformuleringens inträde i media är en viktig del i att just den gruppens problemformulering blir legitim och erkänd i ett större sammanhang. Därför är det viktigt att undersöka vilka "claim-makers", som vi översatt till aktörer, som får ta plats i media.



I våra resultat går det att se att de aktörer som får klart mest utrymme i våra undersökta tidningar är representanter från lagupphållande samhällsinstanser. Av den totala mängden undersökta artiklar där prostitution var huvudfokus, 79 stycken, visar det sig att 29 procent av aktörerna i artiklarna var poliser, följt av de 14 procent som kodades in som "Rättsväsendet". Slås dessa två kategorier ihop ser vi att 43 procent av aktörsutrymmet i svensk press gavs till aktörer från lagupphållande samhällsinstanser under nästan hela 2019.

I frågan vilka aktörer som föredras av de olika tidningarna, så är uppdelningen också relativt jämn. Undantaget som bekräftar regeln är Svenska Dagbladets aktörsuppdelning, där "Polis" gett över förstaplatsen till "Rättsväsendet". Vi ser också att tidningen Expressen är den tidning som ger störst utrymme till de prostituerade själva, även fast deras medverkan fortfarande är väldigt liten, jämfört med några utav de dominerande aktörerna. Vi ser också att om man exkluderar de före-detta prostituerade, och endast räknar med de som kodats som "Prostituerade", så ser vi att sexköparna får mer utrymme än de prostituerade, av samtliga fyra undersökta tidningar. Sexköpare är faktiskt den fjärde mest representerade aktören. Dessa får nio procent av de totala aktörsutrymmet.

Trumbo och även andra forskare har bedyrat tyngden av att få just "sin", eller gruppens, problemformulering förhöjd ut från den egna sfären till samhället. Den starka representationen av just upprätthållare av lag och rätt bland aktörerna, påvisar det genomslag som den svenska sexköpslagen fått, och hur mycket vikt som läggs på just frågan om lag när det kommer till sexköp i Sverige.



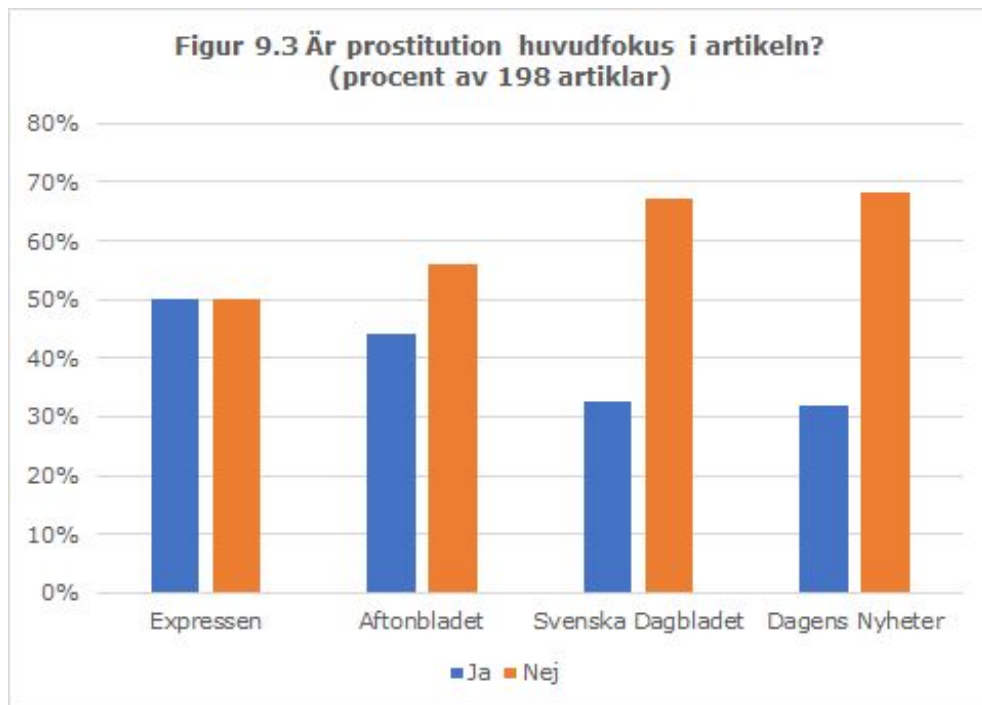
På frågan om huvudaktörer, alltså de som tilldelats störst utrymme i artiklarna och därmed oftast axlat huvudrollen, syns ett mönster likt det som inkluderade samtliga aktörer. Det finns dock en planare nedgång i staplarna. Polis tillsammans med andra representanter för rättsväsendet är fortfarande dominerande. Tillsammans tar de 37 procent av huvudaktörsutrymmet. Detta är ett mindre tapp från de 43 procent från den samlade datan med alla aktörer, men fortfarande dominerande.

Här ser vi också en utökning av utrymmet tillgivet före-detta och aktiva prostituerade - dock till stor del endast i tidningen Expressen. Några aktörer som hade svag närvaro i statistiken för samtliga aktörer trillar bort helt: Experter och Närstående har aldrig varit huvudaktörer i artiklar som fokuserat prostitution i svensk press under den undersökta perioden (elva månader under 2019). Att inte någon representant för medicinsk personal fanns med i statistiken gällande samtliga aktörer gör ju att det resultatet består även i statistiken kring huvudaktörer. Vi ser också att sexköpare får mer utrymme än de aktivt prostituerade i tre av de fyra undersökta tidningarna. Dagens Nyheter ger ett lika stort utrymme vardera.

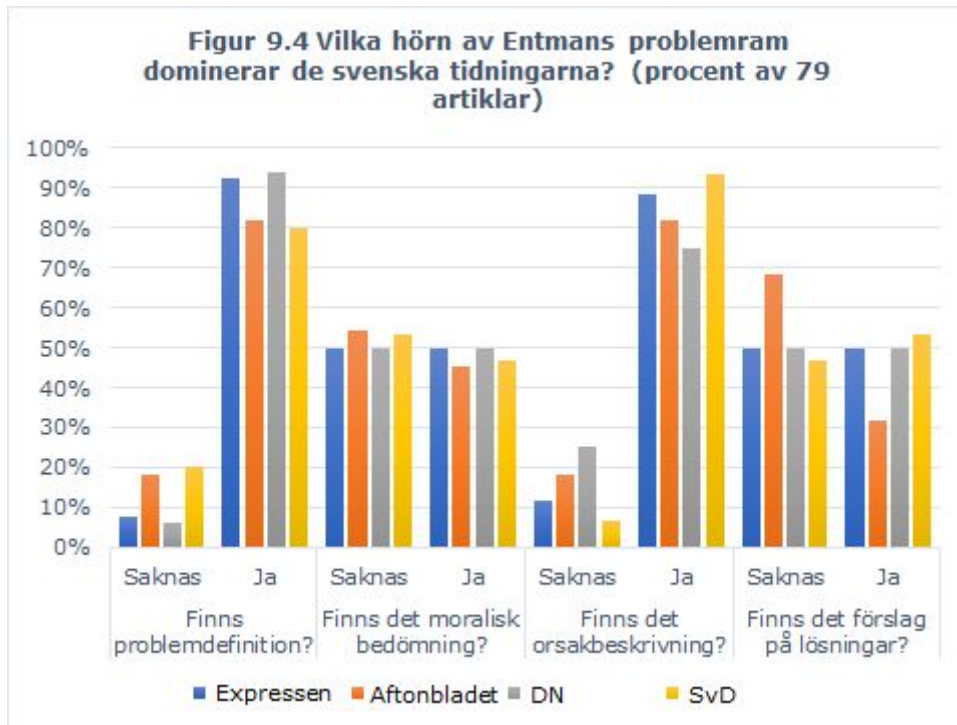
Entman skrev att gestalta är att definiera ett problem. I våra resultat ser vi att aktörerna, som inte bara förekommer i flest antal artiklar utan även tilldelas störst utrymme i dessa, är polis och andra representanter för laguppdrått hållande instanser i samhället. Eftersom dessa aktörer uttalar sig när de är i tjänst, kan vi utgå ifrån att de inte lägger in personliga resonemang i de uttalanden som citeras i artiklarna. Därför är det inte en långdragen slutsats att den aktör som får mest utrymme att gestalta prostitution (definiera en problemformulering) i svensk press är, i längden, den svenska sexköpslagen.

## **9.2 Vad för skillnader finns det i rapportering kring prostitution mellan morgon- och kvällspress?**

Att diagnostisera den bakomliggande orsaken till ett problem handlar enligt Entman om att peka ut drivkraften (till problemet). Därför är det av intresse att se om prostitution beskrivs som något som står på egna ben som ett problem, eller om det är en del av något större. Alltså delar prostitution problemsorsaker med något annat samhällsfenomen? Är den bakomliggande drivkraften något som förorsakar "endast" prostitution, eller är säljandet av sex en del av något större?



I det första resultatet som togs fram för att undersöka skillnaden mellan morgon- och kvällspress är därför statistik som visar ifall de undersökta tidningarna skriver om prostitution som en del av något större, eller som något isolerat (är prostitution huvudfokus i artikeln?). Här syns tydliga skillnader mellan de bägge morgontidningarna och de två kvällstidningarna: Kvällspressen skriver i större utsträckning om prostitution som något isolerat, morgonpressen om prostitution som en del av något annat. Störst skillnader är det mellan Expressen och Dagens Nyheter, där Expressens artiklar till 50 procent hade prostitution som huvudfokus, medan samma siffra för Dagens Nyheter var 32 procent. Dagens Nyheter hade också den största andelen artiklar som skrev om prostitution som en del av något annat, 68 procent..



I statistiken som visar uppdelningen av de olika hörnen i Entmans problemram ser vi också skillnader mellan morgon- och kvällspress. Det första är att kvällspressen täcker samtliga hörn oftare än morgonpressen. Expressen är den tidning som oftast gör detta av de två kvällstidningarna. Däremot finns det inget av hörnen som verkar prioriteras annorlunda mellan morgon- och kvällspress. Täckandet är överlag väldigt lika från hörn till hörn. Något som står ut är den tripp-trapp-trull effekt som blir av staplarna. Vi ser att det finns områden där de två morgontidningarna går om Aftonbladet, men aldrig Expressen - morgontidningar skriver oftare om lösningar än vad Aftonbladet gör.

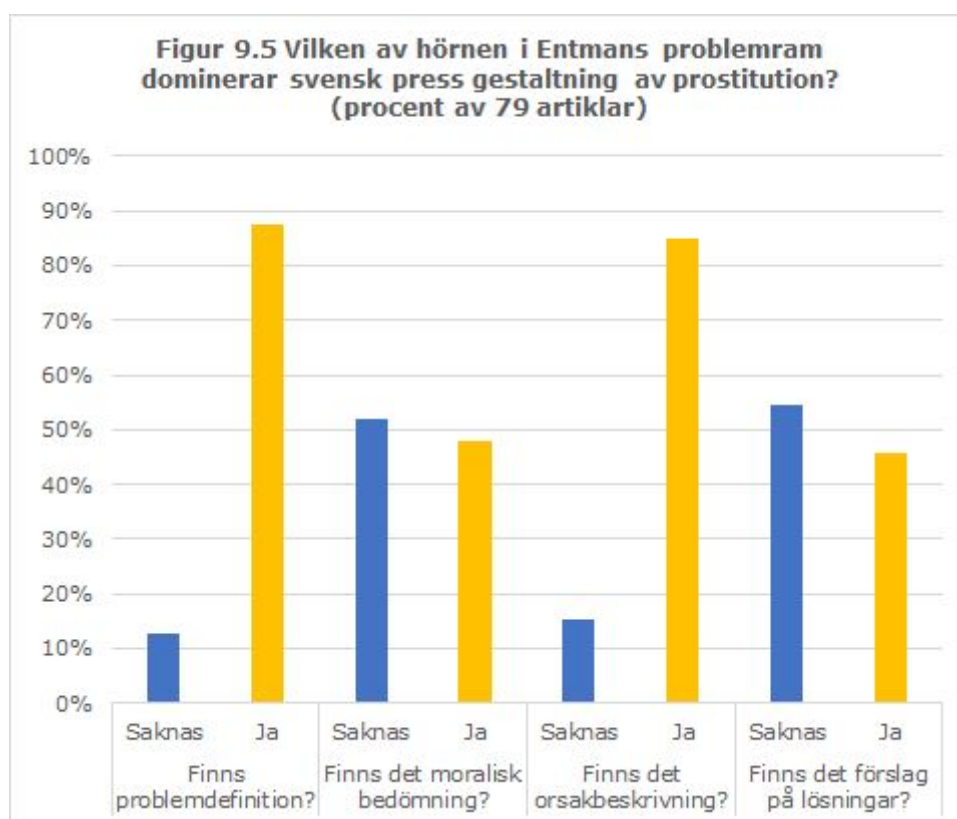
Studerar man resultaten utifrån den tolkning av gestaltningsteorin vi utgår ifrån så kan vi se att samtidigt som kvällspressen tydligt är de som oftast tar upp problemdefinitioner, är de också de som oftast skriver artiklar där prostitution är i huvudfokus - inte del av något större (samhällsproblem).

Entman skrev att grunden i gestaltning är urval och uppmärksamhet. Att "objektiv" rapportering fortfarande kan stödja en dominant gestaltning av ett visst ämne. I och med detta hindras nyhetskonsumenterna från att göra en balanserad bedömning. Utifrån resultaten som presenterats ovan kan därför slutsatsen dras att de som läser kvällspress får en annorlunda bild av prostitutionen i Sverige, än de som istället läser morgonpress.

### 9.3 Vilken av hörnen i Entmans problemram dominerar den svenska pressens gestaltning av prostitution?

En viss typ av gestaltning kan göras i en text utan att samtliga av hörnen i Entmans tolkning av problemramen finns representerade. Inom journalistiken görs gestaltningarna både medvetet och omedvetet.

Politiska gestaltningar har visats ha en effekt på opinionen. Samtidigt är kampen om problemformuleringar i media en viktig del i att få en viss definition accepterad (av samhället). En gestaltning har störst effekt på nyhetskonsumenten ifall hen utsätts för en gestaltning vid upprepade tillfällen. Samtidigt så har en nyhetskonsument lättare att acceptera en gestaltning om den ligger nära hens egna kognitiva gestaltningar.



När samtliga undersökta artiklar som har prostitution som huvudfokus samlas till en och samma pott får vi följande resultat: I 87 procent av artiklarna fanns det en problemdefinition, vilket gör det till det dominerande hörnet. Det hörn som kodades färst gånger var förslag på lösningar: 46 procent. Tätt följt av moraliska bedömningar: 48 procent. Andraplatsen kneps av orsaksbeskrivningar, som fick 85 procent. I det stora hela kan vi konstatera att det inte är ett jämnt resultat; de olika aspekterna i Entmans problemram användes inte i jämn utsträckning av svensk press under 2019. De två bottenplaceringarna är långt ifrån de två dominerande.

Sett till vår använda uppdelning av problemramen kan följande generella slutsats dras om svensk press gestaltning av prostitution under 2019: Den beskriver konsekvenserna av



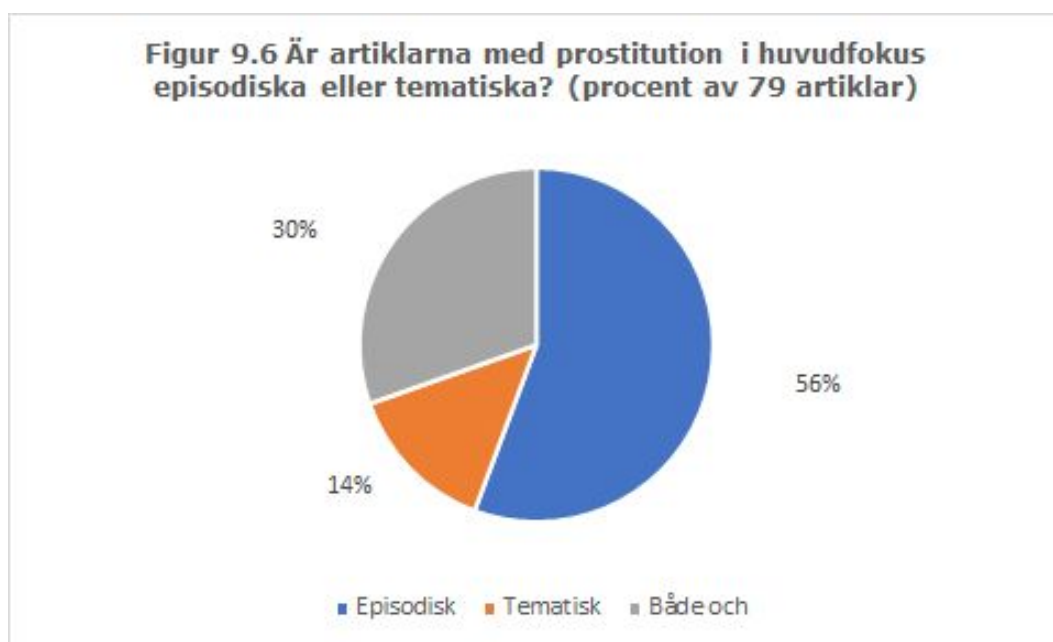
prostitution i större utsträckning än vad den lägger fram förslag på lösningar. Samtidigt presenteras orsakerna till prostitutionen i nästan lika hög utsträckning som problembeskrivningar.

Alltså, krafterna som skapar problemet beskrivs i hög utsträckning. Detta betyder att perspektivet som väljs, medvetet eller omedvetet, i artiklarna är främst uppbyggt på gestaltningar där teman, beskrivningar av och från de som medverkar i artikeln, övrig fakta, etcetera främst fokuserar på att stödja gestaltningen av orsakerna till problemet och konsekvenserna av det. Kampen om problemformuleringen, och därmed vem som styr samhällsdebatten, har därför en klar vinnare.

#### 9.4 Är rapporteringen om prostitution i svensk press tematisk eller episodisk?

När man pratar om gestaltning som antingen episodisk eller tematisk menar man att ordet episodisk betyder att händelsen står isolerad, utan ett större perspektiv. Det kan exempelvis vara en berättelse om kvinnan som kom från fattiga förhållanden i sitt hemland till Sverige och tvingades prostituera sig. Om man vill göra samma händelse tematisk skriver man istället exempelvis om problemet i att kvinnor i fattigdom tvingas prostituera sig. Man pratar om händelser ur ett större perspektiv.

Iyengar skrev att valet att gestalta en nyhet som episodisk eller tematisk påverkar hur publiken tar emot nyheter på olika sätt. En av de slutsatser Iyengar kom fram till var att nyheter är dominerande episodiska. En annan slutsats som kan dras av Iyengars studier är att i episodiskt gestaltade nyheter läggs ansvaret på personnivå medan tematiska nyheter oftast ses som politiska frågor.



I vår studie kan man se att av de 79 artiklar där prostitution stod i huvudfokus är 56 procent av dessa episodiska. 30 procent av artiklarna var både episodiska och tematiska, det vill säga att artikeln fokuserade dels på en isolerad händelse eller person, samtidigt som den satte nyheten i större perspektiv. 14 procent av artiklarna var enbart tematiska och beskrev prostitution på en samhällsnivå.

Om man istället hade gjort tolkningen att en artikel endast kan vara antingen tematisk eller episodisk, och inte både och, då "både och" innebär att den är tematisk, är fortfarande en majoritet av de undersökta artiklarna episodiska.

Som våra resultat visar kan man se att de stämmer överens med Iyengars tolkning av Entmans teori om att nyheter oftare är episodiska även inom prostitution i svensk press.

Slutsatsen av detta är att när en nyhetskonsument läser artiklar om prostitution så uppfattas oftast problemet med säljandet av sex ligga på individnivå.

Med hjälp av figur 9.3 (se ovan) kan också slutsatsen dras att kvällspressen i högre utsträckning gestaltar prostitution med en problembeskrivning på individnivå. Samt att morgonpressen erbjuder en mer nyanserad bild – där problemet med prostitution oftare beskrivs med en problembeskrivning som ger ett bredare perspektiv.

De som konsumerar morgonpress får alltså en annorlunda bild av problematiken gällande prostitution än de som läser kvällspress.

## **9.5 I jämförelse med andra svenska studier:**

I uppsatsen Ofrivilliga offer på sexmarknadens slutsatser finns det resultat som även kan dras från vår forskning. Bland annat så fann de inga representanter för de frivilligt prostituerade. Därmed ansågs denna gruppens röst vara tystad av media. Vår forskning visar överlag en avsaknad av röster från de prostituerade själva. En tidning hade ingen artikel där prostituerade förekom, de andra tre hade väldigt få. Eftersom vi aldrig gjorde någon djupare analys av texterna så kan vi inte definitivt säga hur de prostituerade porträtterades när de väl fick sin röst hörd. Däremot var intrycket vi fick att de mer skulle stämma överens med diskursen "Den prostituerade som ofrivilligt offer", än frivillig prostitution.

Den dominerande medverkan av polis och andra delar av rättsväsendet, som både huvudaktör och andra aktör, visar ett fokus på upprätthållandet av lagen. I och med hur den svenska sexlagstiftningen är formad kan paralleller dras till en av de dominerande diskurserna som presenterades i Ofrivilliga offer på sexmarknadens slutsatser: "Efterfrågan som problemet".

En eventuell skillnad som kan ses när våra egna resultat jämförs med de i Ofrivilliga offer på sexmarknaden är deras slutsats om hur "Den vanliga inhumana sexköparen" som framträdande diskurs. Våra resultat visar ett lågt antal moraliska bedömningar, speciellt i dagstidningarna, således samma dagstidningar som författarna till den nämnda studien undersökte: Svenska

Dagbladet och Dagens Nyheter. Det görs en moralisk bedömning när man väljer att sätta en diskurs i den kategorin, med tanke på ordvalet: *Inhumana*. Ifall detta är något som försvagar validiteten av resultaten är uppe för diskussion. Nu undersökte vi artiklar från 2019, men antingen så har de moraliska bedömningarna blivit mindre i antal, eller så är det en fråga om hur texterna har tolkats.

## **9.6 I jämförelse med internationella studier:**

En slutsats som kan dras av resultaten i News media coverage of prostitution är att prostitution beskrivs annorlunda i turkiska dagstidningarna jämfört med svenska.

En av de mest frekventa ämnena i samtliga dagstidningar var könssjukdomar och den eventuella spridningsrisken. I våra resultat finns det ingen aktör som kunde kodas som "Medicinsk personal", vilket tyder på en avsaknad av just hälsofrågan och riskerna med könssjukdomar i de svenska artiklarna.

Författarna till studien kom också fram till att de prostituerade beskrivs mer som arbetare än offer. Samma sak går inte att säga om hur svensk morgon- och kvällspress beskriver prostituerade.

Studien fastställde även att synen på prostitution som ett eventuellt samhällsproblem var delad mellan de undersökta turkiska tidningarna. Något som inte går att säga om de tidningar vi undersökte. De var även få turkiska tidningar som tog upp risken för de prostituerade att bli utsatta för våld. Den starka närvaron av poliser som huvudaktör i vår kodning tyder på motsatsen i de svenska tidningar vars artiklar vi undersökte.

## **9.7 I jämförelse med tidigare jämförelsestudier:**

I studien *The Impact of the Prostitution Act on the Health and Safety Practices of Sex Workers* av Gillian Abel, Lisa Fitzgerald & Cheryl Brunton kommer författarna dels fram till att de prostituerades röster inte hördes i införande innan införande av den svenska sexköpslagen. Att de prostituerade själva har förbisetts när det kommit till både rapportering och lagformning om just prostitution är ett återkommande tema i rapporterna vi läst. Detta stämmer överens med våra egna resultat, där de prostituerade till exempel fick mindre plats än de (män) som köpte sex. Samtidigt skriver de att frivillig sexförsäljning avvisades med argumentet att ingen kvinna frivilligt skulle sälja sin kropp. Den starka polisiära närvaron i de artiklar vi undersökte, samt annan fokus på rättsväsendet, talar för ett upprätthållande av sexköpslagen, som i sin tur stödjer synen på frivillig prostitution som en icke-fråga.

## 10. Slutdiskussion

### **Sammanfattning av de undersökta empiriska materialet:**

I och med aktörsuppdelningen i våra resultat går det att se en stark närvaro av den svenska sexköpslagen i gestaltningen av prostitution i svensk kommersiell press. Detta eftersom både polis och andra aktörer som representerar upprätthållande av lag och ordning uttalar sig när i tjänst. Detta kombinerat med den starka närvaron av problem- orsaksbeskrivningar i samma undersökta artiklar, indikerar att de dominerande aktörerna är de som får definiera just de bakomliggande orsakerna till problemen och konsekvenserna av dessa. Detta innebär att regeringens formulering utåt av vad prostitution innebär och orsakas av, är den gestaltning som har mest inflytande över svenska nyhetskonsumenter. Eftersom trenderna presenterade ovan också gick att återfinna i majoriteten av det undersökta materialet, kan man utgå ifrån att denna slutsatsen gäller svensk kommersiell press överlag.

Faktumet att torskare, eller sexköpare, får komma till tals mer än de prostituerade själva är något som också visar den starka fokus som ligger på just den som köper sex, och inte den som säljer, när det kommer den svenska synen på prostitution. I längden betyder detta fokuset på vad svensk lagstiftning säger om prostitution, eftersom denna också är (och var den första lagen i världen) som skiftade fokuset från de prostituerade till sexköparna.

Här kan man dra paralleller till den tidigare forskningen som presenteras, som påvisar just ett lands lagstiftnings påverkan på den mediala bevakning av något, i detta fallet prostitution.

Något som verkar ha hänt i och med denna fokusering är att andra aktörer fått betala genom att bli exkluderade från mediabevakning. Det mest slående är väl att en av dessa aktörer är de prostituerade och det före-detta prostituerade. Deras lilla medverkan tyder starkt på att i svensk press talar andra för de prostituerade, och tar därför tolkningsföreträde över något de inte erfarit själva. Detta inkluderar också frånvaron av närstående (till de prostituerade).

Den starka vinklingen av just problem och orsaksbeskrivningar var ganska väntad, då positivt klingande nyheter helt enkelt inte säljer lika bra som de som målar upp en konflikt eller förmedlar något nedslående. Att det fanns en starkare fokus på just både problem och individer i kvällspressen, samtidigt som morgonpressen erbjöd en bredare vy av både problem och orsaksbeskrivningar går också hand i hand med vad man förväntar sig av tidningsnyheter. I längden så skapar detta dock en skillnad i samhällsbeskrivning värt att fundera över.

Prostitution är något som påverkar människor i stor utsträckning, och media har en stor roll i att beskriva detta. Att svenska folket får olika fakta och perspektiv tilldelade sig beroende på vilken media de konsumerar bidrar självklart till att en grund till debatt läggs. Vilket i sin tur är bra, eftersom diskussion driver agendan och därav kommer även lösningar eventuellt diskuteras. Samtidigt är den delade rapporteringen förmodligen inte baserad på den nobla intentionen att skapa diskussion och därmed söka lösningar, utan det är mer troligt att den kommer från ett allt mer växande vinstintresse.

### **Tankar kring kodningen av de empiriska materialet:**

Vårt insamlade empiriska material erbjöd såklart fler möjligheter att ta fram intressanta fakta än de vi tog vara på. Detta berodde främst på den tidsram vi hade. Hade det funnits mer tid hade vi valt att både utveckla och fokusera mer på några av de resultat vi fick av vår kodning.

Till exempel så innehöll inte vår kodning någon uppdelning av svenska och inresta prostituerade. Den bild som framförallt polis och andra myndigheter målar upp av prostitutionsproblemet i Sverige är dels att den har en tät koppling med människohandel och majoriteten av de prostituerade i Sverige inte är svenskar. Detta är en variabel vi hade velat lägga till, ifall tid fanns för en omkodning.

Ett annat utav våra resultat är dock värt att också belysa, trots att det inte kom med i statistiken vi använde för att presentera svaren på våra frågeställningar. Det är frågan om anonymitet. Eftersom en majoritet av de artiklar där de prostituerade faktiskt fick komma till tals också innehöll en anonym aktör, detta gällde både morgon- och kvällspress, kan man dra slutsatsen att prostitution fortfarande är väldigt stigmatiserat. Trots den nu långa period av en lagstiftning som skiftar fokus från de säljande till köparna (av sex).

Ett annat resultat som erbjöds av det insamlade material var jämförelsen mellan aktörer och hörnen i Entmans problemram. Det vi presenterade var dels statistik över aktörer samt förekomsten av de olika delarna i en problemram. Det vi inte gjorde var undersöka kopplingen mellan dessa hörn och aktörerna som uttalar sig om just de olika hörnen. Alltså vilka aktörer som oftast står för till exempel problembeskrivningarna eller förklaringen till orsaken bakom ett problem. Eftersom vi inte presenterat en definitiv koppling mellan olika aktörer och olika hörn i problemramen, går det inte att fastställa precis vilka som får definiera vad. Vi kunde endast gå efter statistiken på vilka och vad som förekom mest.

### **Förslag till fortsatt forskning:**

Ett förslag på vidare forskning är en diskursanalys av de uttalande som görs av just representanter för rättsväsendet i de artiklarna som fokuserar på prostitution. Detta skulle ge fördjupade resultat till det vi redan kan fastställa med vår egen forskning. Vidare så finns det ett intresse från vår egen sida att se vilka skillnader i gestaltningar som eventuellt görs mellan inhemska och utländska prostituerade. I vår egen kodning buntas dessa ihop, samtidigt som vi misstänker att de utländska prostituerade förekommer oftare i artiklarna vars huvudfokus inte var på prostitution. Detta i och med ämnet människohandel, som tenderar att vara bredare än just säljandet av sex. I längden kan även uppdelning av artiklar som berör utländska prostituerade och artiklar som berör svenska påvisa en skillnad i vad aktörer från rättsväsendet förmedlar för typ av information. En hypotes vi själva har är att det skulle bli klart mer fokus på torskarna, eller sexköparna, i artiklarna som berör den svenska prostitutionen.

En annan intressant ide för fortsatt forskning är ännu en diskursanalys, fast i detta fall skulle förekomsten av aktörer som representerar den "liberalfeministiska" delas från de som representerar den "radikalfeministiska". Tidigare forskningar indikerar starkt att den sistnämnda skulle få klart mer utrymme och förmodligen backas upp av fler aktörer än den förstnämnda. Däremot så återstår fortfarande frågan om den liberalfeministiska synen har någon argumenterande aktör i dagens kommersiella press. Detta skulle kräva en analys som dels var kvalitativ, men också ett empiriskt material som fyllde kraven för ett generaliserbart resultat.

## 11. Referenslista

- Abel, G., Fitzgerald, L., & Brunton, C., (2007) *The Impact of The Prostitution Reform Act on the Health and Safety Practices of Sex Workers*, (Rapport) Dunedin: Otago University. Hämtad 2020-01-20 från <https://www.otago.ac.nz/christchurch/otago018607.pdf>
- Brå. (2000). *Förbud mot köp av sexuella tjänster – Tillämpningen av lagen under första året*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Entman, R., (1993) *Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm*. Evanston: Northwestern University. Hämtad 2020-01-20 från: [https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x?casa\\_token=wbp\\_hMLCRFBsAAAAA:9jbRYIzSzlny3HB5MMXstlQtedu7Gad1Hfq\\_bfHU00zDzC2OW4zJi-QqHPNtm8kuMGOmV\\_L\\_EWEUA3GI7](https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x?casa_token=wbp_hMLCRFBsAAAAA:9jbRYIzSzlny3HB5MMXstlQtedu7Gad1Hfq_bfHU00zDzC2OW4zJi-QqHPNtm8kuMGOmV_L_EWEUA3GI7)
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., & Wängnerud, L.,(2010) *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad. Tredje Upplagan*, Stockholm: Norstedts Juridik AB, 2010
- Gibbs Van Brunschot, E., Sydie, R. A., & Krull, C., (Ed.). (2008). *Images of Prostitution*. Taylor & Francis Online. Hämtad 2020-01-20 från: [https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1300/J012v10n04\\_03](https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1300/J012v10n04_03)
- Iyengar, S., (Ed.). (1991). *Is Anyone Responsible? How Television Frames Political Issues* Chicago and London: The University of Chicago Press
- Jakobsson, N., & Kotsadam, A., (2011). *Feminist Economics, Gender Equity and Prostitution: An Investigation of Attitudes in Norway and Sweden*. Houston: Rice University. Hämtad 2020-01-20 från: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13545701.2010.541863>
- Justitiedepartementet. (2016). *Den Svenska sexköpslagen har varit framgångsrik*. Stockholm. Hämtad 2020-01-20 från: <https://www.regeringen.se/artiklar/2016/10/den-svenska-sexkopslagen-har-varit-framgangsrik/>
- Karlsson, M., & Strömbäck, J., (2015) *Handbok i journalistikforskning*, Lund: Studentlitteratur AB
- Länsstyrelsen Stockholm. (2014). *Prostitution i Sverige - en omfattningskartläggning*. Stockholm
- Lönn, E., (2005) *Jobb(iga) nyheter, Om dagstidningars bevakning av arbetsmiljöfrågor*. Umeå: Umeå Universitet
- Mediearkivet Retriever, Göteborgs Universitetsbibliotek
- Medievärlden, *Så stora upplagor har tidningarna – Enligt TS* (2019-03-08) <https://www.medievarlden.se/2019/03/hela-listan-sa-stora-upplagor-har-tidningarna-enligt-ts/>

Nystrand, E., & Wernbo, H., (2018) *Ofrivilliga offer på sexmarknaden, En diskursanalys av hur prostituerade, prostitution och sexköpare framställs i svensk dagspress*. (Kandidatuppsats) Jönköping: Jönköpings Universitet. Hämtad 2020-01-20 från:  
<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1216714/FULLTEXT01.pdf>

Pressombudsmannen, *Etiska regler för press, TV och radio*. Stockholm

Sjöstrand, C., (Kandidatuppsats) (2013) *Sexköp och fiskmetaforer En diskursanalys av prostitutionsdebatten*. Göteborg: Göteborgs Universitet. Hämtad 2020-01-20 från:  
[https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/33924/1/gupea\\_2077\\_33924\\_1.pdf](https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/33924/1/gupea_2077_33924_1.pdf)

Skarhed A. (2019-10) Från kontroversiell lag till internationell modell. *Dagens Juridik*. Hämtade 2020-01-20 från:  
<https://www.dagensjuridik.se/nyheter/fran-kontroversiell-lag-till-internationell-modell/>

SOU 1995:15. *Sammanfattning av betänkandet Könshandel*. Stockholm

SOU 1995:60 - *Slutbetänkande Kvinnofrid*. Stockholm

SOU 2010:49. *Förbud mot köp av sexuell tjänst En utvärdering*. Stockholm: Fritzes Offentliga Publikationer

Trumbo, C., (1996) *Constructing climate change: claims and frames in US news coverage of an environmental issue*. USA: University of Wisconsin-Madison. Hämtad 2020-01-20 från:  
<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.891.3467&rep=rep1&type=pdf>

Tuchman, Gaye. (1978) *Making News: A Study in the Construction of Reality*. The Free Press, New York

Özaşçılar, M. & Ziyalar, N., (Ed.) (2015) *Framing Prostitution in Turkey: News Media Coverage of Prostitution*. Turkiet: Istanbul University & Bahcesehir University. Hämtad 2020-01-20 från:  
<https://www.sascv.org/ijcjs/pdfs/mineneylanijcjs2015vol10issue2.pdf>

## 12. Bilagor

### Kodschema

#### Vilken tidning kommer artikeln ifrån?

- 1 Expressen
2. Aftonbladet
- 3.Svenska Dagbladet
4. Dagens Nyheter

#### Finns det en problemdefinition?



0. Saknas

1. Ja

**Finns det en moralisk bedömning?**

0. Saknas

1. Ja

**Finns det en orsaksbeskrivning?**

0. Saknas

1. Ja

**Finns det förslag på lösningar?**

0. saknas

1. Ja

**Vem är huvudaktör?**

0. Saknas

1. Polis

2. Politiker

3. Prostituerad

4. Ex. prostituerad

5. Medicinsk personal

6. Socialarbetare

7. Närstående

8. Volontär

9. Representant för allmänheten

10. Torsk/sexköpare

11. Case

12. Rättsväsen

13. Expert

14. Hallick

15. Pornografisk aktör

16. Journalist

17. Näringslivet

99. Okänd aktör

**Vem är sekundär aktör?**

0. Saknas

1. Polis

2. Politiker

3. Prostituerad

4. Ex. prostituerad
5. Medicinsk personal
6. Socialarbetare
7. Närstående
8. Volontär
9. Representant för allmänheten
10. Torsk/sexköpare
11. Case
12. Rättsväsen
13. Expert
14. Hallick
15. Pornografisk aktör
16. Journalist
17. Näringslivet
99. Okänd aktör

#### **Vem är tredje aktör?**

0. Saknas
1. Polis
2. Politiker
3. Prostituerad
4. Ex. prostituerad
5. Medicinsk personal
6. Socialarbetare
7. Närstående
8. Volontär
9. Representant för allmänheten
10. Torsk/sexköpare
11. Case
12. Rättsväsen
13. Expert
14. Hallick
15. Pornografisk aktör
16. Journalist
17. Näringslivet
99. Okänd aktör

#### **Vem är fjärde aktör?**

0. Saknas
1. Polis
2. Politiker
3. Prostituerad

4. Ex. prostituerad
5. Medicinsk personal
6. Socialarbetare
7. Närstående
8. Volontär
9. Representant för allmänheten
10. Torsk/sexköpare
11. Case
12. Rättsväsen
13. Expert
14. Hallick
15. Pornografisk aktör
16. Journalist
17. Näringslivet
99. Okänd aktör

I de fåtal artiklarna som innehöll mer än 4 aktörer valde vi ut de fyra som tog störst plats i artikeln.

#### **Hur stor är artikeln?**

0. Okodbart
1.  $\frac{1}{8}$  sida
2.  $\frac{1}{4}$  sida
3.  $\frac{1}{2}$  sida
4.  $\frac{3}{4}$  sida
5. 1 sida
6. Över en hel sida

Alla artiklar är avrundade nedåt till närmsta siffra. Till exempel är artiklar som tydligt är  $\frac{1}{6}$  stora avrundade ner till  $\frac{1}{4}$ .

#### **Förekommer anonymitet i artikeln?**

0. Ej kodbart
1. Ja
2. Nej

#### **Är artikeln episodisk eller tematisk?**

1. Episodisk
2. Tematisk
3. Båda

#### **Är prostitution huvudfokus i artikeln**

1. Ja

2. nej